

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 9/2022

Říjen 2022

Modlitbou růžence se přidejme k milionu dětí

Říjen je v Církvi měsícem modlitby posvátného růžence. Podívali jsme se na to, jak fungují různá růžencová bratrstva a co říkají o síle růžence ti, kteří se ho modlí pravidelně.

Když do internetového vyhledávače Google zadáme slovní spojení „růžencové společenství“, najde nám přes 20 tisíc výsledků. Znamená to, že jich tolik existuje na Slovensku? Možná toto číslo nebude daleko od skutečnosti.

Například ve farnosti Oravská Jasenica existuje deset růží. „Většina z nich funguje na základě tradice, která je v naší farnosti již dlouho zakořeněná. Nejpočetnější skupinu tvoří ženy, ale máme také dvě růže mužů a růži mladých,“ informují na své internetové stránce.

Salesiáni v Banské Bystrici zase mají růžencové společenství blahoslaveného kardinála Johna Henryho Newmana. „Společně se takto na dálku spojujeme v modlitbě celého posvátného růžence na různé úmysly, které měsíčně aktualizujeme,“ vysvětlují význam tohoto společenství.

Na internetové stránce sboru zveřejňují aktuální úmysly, ale co je ještě zajímavější, nechybí ani přehledná tabulka o všech

členech Společenství. Každý den si tak mohou prohlédnout, který desátek se právě modlí.

Modlitba spojuje i na dálku

Miroslava je ředitelkou Akademie velkých děl, vzdělávacího projektu pro středoškoláky z dílny Kolegia Antona Neuwirtha. Je i jeho absolventkou, stejně jako ostatní členové jejího modlitebního společenství. Funguje už pět let. Přestože se její členové aktivně nesetkávají, síla společné modlitby je podle Miroslavy jasná i tak. „Setkáváme se jednou ročně, ale ne všichni,“ říká Miroslava. „Určitě by bylo ideální, kdybychom se uměli setkat častěji. Ale i přesto je růžencové společenství velkým požehnáním.“

Podle vlastních slov se potýká s tím, že někteří lidé se raději modlí sami než ve společenství. Ona sama na základě osobní zkušenosti uvádí dva hlavní důvody, pro které má růžencové společenství smysl. „Zčásti je to velmi praktický důvod, že ostatní tě motivují k tomu, abys na modlitbu nezapomněla. Jenže je v tom i upřímný duchovní princip – společnou modlitbou vytváříme společenství. Spojuje nás jeden úmysl, každý měsíc si stanovíme jiný. V září je to například za kněze, jindy za projekt kolegia. Význam společenství spočívá v tom, že nás spojuje společný zájem. A co je lepší zájem, než touha přiblížit se k Bohu? Z tohoto pohledu je růžencové společenství jedno z nejsilnějších,“ vysvětluje Miroslava.

O růženci jako o meditaci píše svatý Jan Pavel II. v apoštolském listu Rosarium Virginis Mariae: „Růženec patří mezi nejlepší a nejhodnotnější tradice křesťanské kontemplace. Vyvíjel se na Západě, je typickou meditativní modlitbou a jistým způsobem se shoduje s modlitbou srdce nebo Ježíšovou modlitbou, která zapustila kořeny v půdě křesťanského Východu.“

Jan Pavel II. se zmiňuje i o námitkách proti růženci, se kterými se setkáváme v běžném křesťanském životě. Jednou z nich je názor, že modlitbou oslovujeme Pannu Marii a že se nemodlíme přímo k Ježíšovi.

„Růženec však jasně patří k těm druhům uctívání Boží Matky, které koncil popisuje jako oddanost směřující ke kristologickému centru křesťanské víry, neboť když se prokazuje úcta Matce, patřičně se poznává, miluje a slaví i Syn,“ píše papež.

Miroslava se na to dívá podobně. „Chci-li poznat Ježíše, musím poznat i jemu blízký okruh lidí. A kdo mu byl blíže než jeho matka?“

Růžencem za mír a jednotu

Podle zmíněného apoštolského listu sv. Jana Pavla II. je dnes ještě víc než kdykoliv předtím čas na oživení růžencové tradice. „Na začátku tisíciletí, které začalo hrozivými scénami atentátu z 11. září 2001 a které je každý den svědkem nových scén krveprolití a násilí v mnoha částech světa, znovuobjevit růženec znamená ponořit se do rozjímání nad tajemstvím Krista, který je náš pokoj, neboť ‚on dvojnásob spojil v jedno, když zbořil zeď, která rozděluje a působí svár‘ (Ef 2,14).“ Z toho je zřejmé, že nikdo se nemůže modlit růženec, aniž by se necítil zaangażovaný v jasném poslání šířit pokoj, se zvláštní pozorností na stále tak těžko zkoušenou Ježíšovu zemi, která je blízká srdci každého křesťana.

Za pokoj a jednotu se každoročně modlí i děti po celém světě v rámci modlitební kampaně *Milion dětí se modlí růženec*. Už po osmnácté se 18. října budou děti spolu se svými rodiči, prarodiči, učiteli či katechety modlit po celém světě.

„Každý rok dostáváme z celého světa zprávy o tom, že se k této kampani připojuje stále více rodin a skupin dětí. Už nyní se jí účastní děti z více než 80 zemí na všech kontinentech. Jen na Slovensku se loni modlilo za klid a jednotu přibližně 10 tisíc dětí,“ ozřejmil současnou situaci Miroslav Dzurech, ředitel organizace ACN Slovensko – Pomoc trpící Církvi.

záleží a bez kterého by nic nebylo – s Bohem.

(podle KN)

Růženec je biblická modlitba odhalující Kristovu tvář

I pro třetí tisíciletí důležitost i přitažlivost modlitby garantuje fakt, že růženec je biblická modlitba. Všechny základní modlitby růžence, i do Zdrávasu vkládaná tajemství pocházejí z Písma svatého.

Růženec Panny Marie neboli svatý růženec (přídavné jméno „svatý“ upřednostňují proto, že je to tradiční a uznávané pojmenování), je staletou církevní modlitbou.

Neopodstatněné výhrady vůči růženci

Staletí se Katolická církev setkává s výhradami vůči růženci. První výhradou je,

že růženec je jen mariánská modlitba. Pravdou však je, že svatý růženec je navzdory svému mariánskému charakteru kristocentrickou modlitbou (srov. apoštolský list *Rosarium Virginis Mariae* 1, dále RVM). Růženec ve své celistvosti obsahuje hloubku celého evangelního poselství. Stručně učí o poslání i díle vtěleného Božího Syna, Boží

Matky, prvotní Církve a je jakoby výstižným souhrnem novozákonního Božího zjevení.

Další výhradou je tvrzení, že Druhý vatikánský koncil (1962-1965) postavil do centra katolické zbožnosti liturgii. To je pravda, ale centrální postavení liturgie nevyžaduje odsouvání modlitby růžence. Růženec jako kristocentrická modlitba nejenže není v protikladu se zdravou liturgií, ale on ji mimořádně podporuje. Tajemství spásy obsažená v růženci skvěle uvádějí věřící do každé liturgie, zejména liturgie mše svaté, a také jsou její pravou ozvěnou. Nakonec mnozí si myslí, že růženec pro své mariánské zaměření je málo ekumenická modlitba. Růženec však jasně patří k těm druhům uctívání Boží Matky, které koncil popisuje jako oddanost směřující ke kristologickému centru křesťanské víry, neboť „když se prokazuje úcta Matce, patřičně se poznává, miluje a slaví i Syn“. Pokud růženec náležitě poznáme, určitě se stane pomocí a ne překážkou ekumenismu (srov. RVM 4).

Mimořádné ovoce růžence

Důležité je, že svatý růženec představuje nejefektivnější prostředek, kterým se snadno pěstuje modlitba. Růžencovou modlitbou roste oddanost rozjímání nad křesťanskými tajemstvími. Takto pěstovaná duchovnost vychovává věřící ke svatosti. Růženec patří mezi nejlepší a nejhodnotnější tradice křesťanské kontemplace. Vyvíjel se na Západě. Je typicky meditativní modlitbou a jistým způsobem se shoduje s modlitbou srdce nebo tzv. „Ježíšovou modlitbou“, která zapustila kořeny na půdě křesťanského Východu (srov. RVM 5).

Ježíšovou modlitbou lze od Pána Boha hodně vyprosit. Svět nutně potřebuje spravedlivý pokoj a spásu. Zároveň je třeba neustále podporovat a chránit rodinu, která je základní buňkou

civilní i náboženské společnosti. Prioritu křesťana – následování Krista nelze uskutečnit bez pohledu na jeho tvář. Církev má v pohledu na Pána mnoho krásných vzorů – příkladů světců. Ale nepřekonatelným vzorem hledění je jeho matka Maria. Ježíšova tvář jedinečným způsobem patří Marii. Nikdo se nevěnoval kontemplaci Kristovy tváře tak hluboce, laskavě a věrně jako Panna Maria. V jejím klíně byl utvořen; od ní dostal lidské tělo, když byl počat mocí Ducha Svatého. Ona ho porodila v Betlémě a zavinula do plenek. Ona ho se svatým Josefem živila, vychovávala a hledala v Jeruzalémském chrámu: „Synu můj, co jsi nám to udělal?“ (Lk 2,48). Nejednou ho doprovázela na cestách. (srov. Jn 2,5) Byla to Maria, která oddaně stála pod Pánovým křížem, tam prožívala utrpení a smrt svého Syna a tam také dostala nového syna v osobě učedníka Jana (srov. Jn 19,26-27). I jí na velikonoční ráno srdce zaplesalo a její pohled zazářil radostí ze zmrtvýchvstání a nakonec, v den Letnic to byl nový pohled na Ježíše a jeho Církev zapálenou vylitím Ducha Svatého (srov. Sk 1,14).

Ž Písma víme, jak Maria žila s upřeným zrakem na Krista: „Ale Maria uchovávala všechna tato slova ve svém srdce přemýšlela o nich“ (Lk 2,19; srov. Lk 2, 51). Živé a mateřskou láskou proniklé vzpomínky na Ježíše doprovázely Pannu Marii ve všech situacích – radostných, krásných, bolestných i slavnostních – Mariiny vzpomínky na Ježíše už tehdy byly jakýmsi „růžencem“, na který myslela, který prožívala a který se nepřetržitě modlila během svého pozemského života (srov. RVM 11).

Příklad následování Krista

Vtělený Boží Syn je Bohem daným jedinečným učitelem světa. On sám nejdokonalejším způsobem zjevuje sebe – zjevuje Boha a jeho spásný plán s námi. Proto je důležité, abychom přitom, že poznáme Ježíšovu nauku, poznali i jeho samého a učili se „jemu“, tedy životně ho následovali. V tomto – být Kristem, či následovat Krista – je jeho matka Maria nejlepší učitelkou. Samozřejmě, věříme, že vnitřním učitelem božské víry (naděje i lásky) je třetí božská osoba Duch Svatý (srov. Jan 14, 26; 15, 26; 16,13). Avšak mezi lidskými bytostmi nikdo nezná Krista lépe než Panna Maria. Uvažovat spolu s Marií o jednotlivých tajemstvích růžence je jako vstoupit a učit se žít v „Mariině škole“. Maria prosí spolu s námi Ducha Svatého, aby nás vnitřně posvětil. Maria nám vyprošuje hojnost Božích milostí a darů. Maria nám nabízí příklad své vlastní cesty: „Hle, služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova“ (Lk 1, 38). To vše jsou výhody Mariiny školy, jak být Kristem. Vždyť jádrem i cílem křesťanské zbožnosti je svobodná a stálá živá touha věřících stále více se stávat podobnými obrazu Božího Syna (srov. Ř 8, 29; Flp 3,10.12).

Vytrvalost a aktualizace zbožnosti

Naše republika má velký počet krásných a přístupných jeskyní. Díky tomu si

téměř všichni umíme představit podzemní jeskyni vyzdobenou krápníky. Krápník je obecné označení pro každý podlouhlý jeskynní výrůstek. Odborníci rozlišují tři nejdůležitější formy krápníků: stalaktit, stalagmit a stalagnát. Stalaktit je visící krápník, proto se mu říká i visák.

Stalagmit je stojící krápník, označovaný jako stoják. Když se po dlouhé době stalaktit a stalagmit spojí, vznikne stalagnát. Stalagnát je sloupový krápník, který zcela spojuje strop a dno jeskyně. Jeskynňáři vědí, že růst krápníků je příliš individuální a neexistuje žádný univerzální vzorec, kterým by se věk konkrétního krápníku rychle vypočítal. Všichni však víme, že růst této podzemní nádhery trvá staletí. Proč? Krápníky nejčastěji vznikají vysrážením minerálního obsahu krasové vody. Dešťová voda, která prosakuje přes půdu, pohltí velké množství oxidu uhličitého, díky čemuž rozpouští vápenec. Takový roztok se v jeskyni rozruší. Oxid uhličitý uniká do vzduchu a rozpuštěný

vápeneč se po velmi maličkých dávkách vysráží ve formě vápnitého krápníku. Nikdo se tomuto vytrvalému opakování kapání vody a pomalému vysrážení krápníku nediví, neboť výsledkem všeho je nevidaná přírodní krása. Podobně je to i s opakováním jednotlivých Zdravasů a tajemství v růženci. Vytrvalým opakováním rozjímavé modlitby, po velmi malých krůčcích, které jsou individuálně odlišné, se spojíte nebe se zemí – Bůh vycházející nám vstříc v Ježíši Kristu se spojí s hříšným modlícím se člověkem; tak vznikne jakýsi duchovní stalagnát. Copak nás Ježíš nevyzval, abychom se obraceli k Bohu s vytrvalostí a důvěrou? „Proste a dostanete! Hleďte a najdete! Klepte a otevřou vám!“ (Mt 7, 7). Ovšem základem účinnosti vytrvalé modlitby je především Otcova dobrotivost. Potom i zprostředkovatelská role samotného Krista Pána (srov. 1 Jn 2,1) a také stálé působení Ducha Svatého, který se za nás přimlouvá podle Božích plánů (srov. Řím 8,26-27). „Vždyť ani nevíme, oč se máme vlastně modlit“ (Řím 8,26) a někdy nejsme vyslyšeni, protože prosíme špatně (srov. Jak 4, 2 - 3). Avšak pokornou modlitbou se této Otcově dobrotivosti pravidelně otevíráme.

Společenství svatých v čele s Pannou Marií

Nakonec je třeba myslet na dalekosáhlý nadpřirozený význam celého společenství svatých. Víme, že Bůh se zjevuje člověku tak, že respektuje jeho přirozené bytí a jeho životní rytmy. Proto je křesťanská spiritualita – vedle vznešených forem mystického ticha – běžně poznamenána tím, že zasahuje celého člověka, jeho komplexní psychickou, fyzickou a společenskou stránku. Nejlépe je to vidět v liturgii. Panna Maria zaujímá první místo ve společenství svatých. Proto mimořádně zasahuje svým mateřským proslovem, aby podpořila každou naši modlitbu, kterou Kristus Pán a Duch Svatý nechají vytrysknout v našich srdcích. Vycházejí z této spolupráce, a pod vlivem Ducha Svatého, křesťanské církve postupně vytvořily modlitbu růžence ke Svaté Boží Matce, přičemž ji soustředili na Kristovu osobu. Vždyť ta – osoba

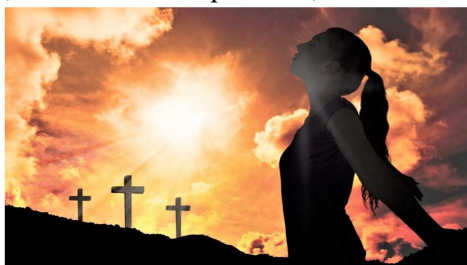
Krista – se představuje v růžencových tajemstvích. Kdo by nevěděl, jak Písmo jasně poukazuje na sílu Mariiny přímluvy, když na svatbě v Káně Maria říká Ježíši o lidských potřebách: „Nemají víno“ (Jn 2, 3).

Svatý Jan Pavel II. prohlásil: „Když se po pětadvaceti letech zpětně zamýšlím nad zkouškami, které nechyběly ani během mé služby na Petrově stolci, cítím potřebu znovu zopakovat toto upřímné pozvání každému, aby to i on osobně zažil: ano, růženec opravdu bije rytmem lidského života, dává jej do souladu s rytmem Božího života, v radostném společenství Nejsvětější Trojice, které je cílem a vroucí touhou naší existence“ (srov. RVM 25). Kéž bychom toto i my sami v přehojné míře zakusili.

(podle KN)

Misionáři máme být kdekoli, dokonce i doma

Každý člověk vlastní cosi, co má nějakou hodnotu. Má něco, co se dá změřit, odvážit, finančně ohodnotit. To, co má, si může nechat pro sebe, ale může se o to i podělit. Někdy se dělí velmi nerad, neboť z toho, co má, mu ubude. Bojí se, že mu to bude chybět. Vlastníme však i takové hodnoty, na které se takto nemůžeme dívat. Proto se nejednou stává, že člověk ani neví, co má, jakou hodnotu vlastní. Máme své rodiny, příbuzné, přátele, to je k nezaplacení. Jak málo si uvědomujeme, jakou cenu má zdraví, a to hlavně tehdy, když jsme zdraví. Jednou z velkých hodnot pro nás je víra, náš vztah k Bohu. Když člověk pozná její hodnotu, umí se z ní radovat, uvědomuje si, co mu přináší v každém dni i každém okamžiku. Jako věřící lidé bychom si měli toto uvědomovat – ve víře máme něco vzácného a dobrého. Víme z dávných dějin, i ze současnosti, že mnozí byli za svou víru ochotni i zemřít. A toto bohatství je

něco, o co bychom se měli umět podělit, měli bychom z něj předávat dál. Tento postoj vyplývá z našeho křtu.

Znát svou víru jako hodnotu

Pokud věřící prožívá svůj vztah k Bohu jako něco cenného, cítí-li přínos v konkrétním životě, pokud si uvědomuje, že kráčí vstříc plnému setkání s Ježíšem Kristem ve věčnosti, tak se z víry umí radovat. Když poznáme sebe sama, své nehlubší potřeby a své směřování k věčnosti, pak si uvědomujeme, že Ježíš Kristus je důležitý i pro jiné. Máme kolem sebe lidi, které máme rádi, a proto jim chceme dopřát to nejlepší. Předávání víry je projev lásky. Těm, které milujeme, chceme dát tento dar, chceme s nimi žít ve společenství víry nyní i ve věčnosti. Upřímně věřící rodiče trpí, když jejich děti nebo vnoučata tento dar odmítají, nebo jej odhodili. Když miluji člověka, zajímám se o jeho spásu.

Jděte do „celého“ světa

Všichni známe tato slova Pána Ježíše, která řekl apoštolům před svým nanebevstoupením. Je to takzvaný misijní příkaz. Všichni misionáři se k němu hlásí a od něj odvozují své poslání. Chápeme je především jako příkaz jít dál, daleko do širého světa k těm, kteří Ježíše ještě neznají. Dějiny křesťanství nám vypráví o mnoha obětavých svědcích, hrdinech, kteří obětovali své zdraví i životy za ohlašování evangelia v náročném prostředí, vystavení mnoha rizikům. Ty považujeme za misionáře. Je to a navždy i zůstane jako něco specifického a hrdinského – zasvěcení se takovému způsobu života. I ti, kteří nejsou misionáři v tomto smyslu slova, mají myslet na spásu všech lidí a podporovat misijní činnost církve.

Dal jsem slovo "celého" do uvozovek. Udělal jsem tak záměrně. Ježíš posílá své do celého světa, nevyjímaje ten, ve kterém dennodenně žijeme. Do tohoto světa posílá nás, abychom v tomto našem prostředí byli skutečnými misionáři – bez uvozovek. Svátostí křtu jsem poslán, abych tam, kde žiji, ohlašoval Ježíše Krista. Máme začít už doma, v rodině, v blízkém sousedství. A víme, jak je to nejednou těžké.

Jak mám a můžu evangelizovat já?

Mezi mnoha katolíky je zakořeněné chápání, že úkol ohlašovat nepatří jim, ale jen kněžím nebo řeholníkům. Brzdí nás, že se cítíme nekompetentní na tuto roli. Řekneme si, nemáme na to vzdělání, to je pro odborníky. I když nejsme vystudováni nebo vysvěceni, ale jsme pozváni žít život s Kristem, jsme povoláni

usilovat o dokonalost. Dobrý život věřícího člověka je tou nejlepší evangelizací.

V knize *Zpráva El Grecovi* Nikos Kazantzakis cituje starou moudrost: „Řekl jsem mandlovníku: ‚Bratře můj, vyprávěj mi o Bohu‘ – a mandlovník rozkvetl. Aby rozkvetla víra kolem nás, je třeba, aby náš křesťanský život byl autentický. Vidíme to na životě světců. Tam, kde se objevili a žili opravdově svou víru, tam kvetla i víra

jiných. Stali se hlasateli svým životem. A to je ten nejjistější způsob ohlašování i dnes. Nejednou se stává, že my pokřtěni jsme jim překážkou. Lidé se na nás dívají nejen s nárokem, ale i s velkou kritičností. Chtějí, abychom byli jiní. Když evangelium ovlivní náš život, tato změna bude působit jako pozvání pro lidi v našem okolí.

Nestyd' se za mě a evangelium

Prožíváme nelehké období dějin Církve. Všude se zdůrazňují selhání jejich členů, hlavně ze strany kněží. To přivedlo celou společnost k velmi nízkému mínění o Církvi a způsobilo to, že mnozí katolíci se za ni stydí. Cítíme se nejistě a neradi se přiznáváme k tomu, že patříme do tohoto společenství. Stydíme se přiznat ke své víře, bojíme se, že nám někdo řekne: „Podívej se na tohoto; viz, jak žijete; co mi vy chcete říkat?!“ Bohužel, selhání patří k životu člověka a ani my věřící členové Církve nejsme imunní vůči pádům. My nehlásáme sebe, ale Ježíše Krista. Nesmíme zapomenout na něj a ani přes selhání nesmí zapomenout na nádherné příběhy mnoha hrdinů. A i v dnešní době je jich více než těch, kdo selhávají. Církev je více než několik kněží, kteří nepochopili své poslání. Ve světě je 1,2 miliardy katolíků. A mnozí z nich dennodenně do všech oblastí lidského života počínaje školami a konče věznicemi přinášejí něco obdivuhodného. Patříme do společenství, které zformovalo miliony světců, kteří byli schopni obětovat svůj život za jiné. Patříme do společenství, které vede školy, kam denně po celém světě přicházejí miliony dětí a studentů, aby obdrželi vzdělání a výchovu. Církev se i dnes stará o staré a nemocné ve svých zařízeních, kde obětavě pracují řeholní sestry a laici. Pryč s pesimismem. Mluvme si o tom, nezapomeňme na svou historii i na tento svůj příběh, který jako společenství věřících žijeme. Nedovolme, aby hlas médií byl silnější při zdůrazňování selhání než pravda o mnoha úžasných věcech, které se denně dějí.

Mluvme o velkých věcech, které Pán dělá ve své Církvi (srov. Lk 1, 49).
Nechceme být arogantní, ale buďme odvážní a hrdí.

Využívat všech prostředků k hlásání

Někteří z nás mají špatné zkušenosti s výtahem moderní techniky, s médií. Považují je dokonce až za vynález zlého ducha. Co se stane z těchto prostředků, ať to bude něco dobrého nebo špatného, to závisí i na nás. Mohou se stát nástrojem hříchu, ale i prostředkem něčeho dobrého. Samotný stroj není podstatný. Podstatný je obsah. A ten do něj můžeme vložit my. My jej můžeme předělat i na nástroj evangelizace. Nestačí se zlobit či nadávat, co je tam špatného. A už i tím, že to zlo nepoužiji, způsobím, že přestanou mít zájem to tam vkládat. Ale dejme tam dobré věci, šířme je a zajímejme se o ně. Zde je místo pro odborníky v této oblasti a také mistry pera, abychom zajímavým způsobem i prostřednictvím internetu šířili poselství evangelia. Mluvme o tom, co vidíme v televizi, co je na internetu. Říkejme o tom druhým, povzbudíme je k jeho sledování.

Když jdeme například na návštěvu nebo hledáme vhodný dárek k svátku, darujme dobrou knihu, která potěší a povzbudí. Nemusí to být hned nějaká sbírka kázání či poučení. Ale kolik hodnotných věcí můžeme najít v dobrých obchodech. Nebo máme knihu, kterou jsme přečetli, a něco nám ta kniha dala. Posuňme ji dál. Darujme pěkný obraz. Ať i naše přibytky jsou znamením kultury víry. Co máme ve svém okolí, na co se díváme, co posloucháme, co tvoří kulturu našeho prostředí, to nás také ovlivňuje. Vtiskněme pečeť víry našemu prostředí. Nejen kříže na hřbitově mají připomínat, že žijeme v křesťanském prostředí.

Svědectví společenství

V našem prostředí je rodina a farnost místem, kde prožíváme svou víru. Už samotná moje lidská a křesťanská přítomnost je prostředkem ohlašování. Pokud tam nejsem, chybím i těm druhým, chybí jim mé povzbuzení. Život dobrého společenství, které usiluje o dobré vztahy, o vzájemnou lásku, je povzbuzením i pro jiné. Má to být život. „Živý“ život. Nemám být jako jeden ze sloupů v chrámu. Ale mám se aktivně zapojit do slavení, prožívat radost ze společného slavení.

Matthew Kelly ve své knize *Znovu objev katolicismus* píše: „Viděl jsem v televizi rozhovor s židovským vědcem. Tématem diskuse byl vliv, kterým

Ježíš poznamenal lidské dějiny. Nakonec vědec uzavřel: „Dosah tohoto muže na lidskou historii je nepopíratelný. Muž jménem Ježíš způsobil, že svět už nikdy nebude jako dřív. Ježíš způsobil, že muži a ženy už nikdy nebudou přemýšlet jako dřív. Bez ohledu na to, zda věříme, nebo nevěříme, že byl Božím Synem, tento muž, který chodil po zemi před dvěma tisíci lety, způsobil, že muži a ženy už nikdy nebudou žít jako dřív, už nikdy nebudou taková jako dřív.““

A na tomto máme možnost i my pracovat. Uděláme-li Ježíše Krista více přítomného v našem prostředí, tak i našemu světu dáme něco nádherného. Jedna věc je jistá: cokoliv děláme nebo neděláme – to vše rozhodne o budoucnosti lidstva a světa. Naším úkolem je přivést lidi k poznání a přesvědčení, že Bůh zamýšlí zlepšit jejich život, dává novou kvalitu jejich životu.

Náš čas

Pokud jde o náboženský život, nechceme dívat jen do minulosti a jakoby jen cosi udržovat. Máme cítit zodpovědnost za budoucí generace. Evangelium nám bylo dnes zapůjčeno, svěřeno, abychom se zajímali a starali, jak ho i předat dál. Lidem kolem nás. V této době máme podíl na tom, jakou Církev zdědí naše děti a vnuci. Bůh nám svěřil tuto svou vinici, máme být dobrými správci. Je to zodpovědnost, kterou je třeba brát vážně. A zároveň víme, že ohlašованиеm se měníme i my sami. Ohlašování proměňuje i nás.

Epocha misíi ještě neskončila, Kristus stále potřebuje velkorysé muže a ženy, aby se staly posly radostné zvěsti až po konec světa.

Sv. Jan Pavel II.

(podle KN)

Vydali svědectví víry až po smrt

Podle údajů agentury Fides bylo ve světě v průběhu roku 2021 zabito 22 misionářů - 13 kněží, jeden řeholní bratr, dvě řeholní sestry a šest laiků. Nejvíce misionářů zahynulo v Africe (7 kněží, 2 řeholníci, 2 laici), následuje Amerika (4 kněží, 1 řeholník, 2 laici), Asie (1 kněz, 2 laici) a Evropa, kde byl zabit jeden kněz. Za poslední roky se Afrika s Amerikou v čele tohoto tragického seznamu střídaly. V letech 2000 – 2020 bylo podle agentury Fides ve světě zabito 536 misionářů.

Roční seznam, který agentura sestavuje, se netýká jen *misionářů ad gentes*

v nejužším slova smyslu, ale všech katolíků působících v pastoraci, kteří zahynuli násilnou smrtí, a to nejen z důvodu nenávisti ke křesťanské víře. Agentura proto nepoužívá výraz mučedník, aby nevstupovala do rozhodování Církve o udělení tohoto titulu některým z nich. Zároveň používá výraz „misionář“ pro všechny pokřtěné s vědomím, že přijetím křtu se každý člen Božího lidu stává učedníkem misionářem, bez ohledu na své poslání v Církvi a stupeň vzdělání ve víře i aktivním nástrojem evangelizace.

Nemohli nevydat svědectví

Jak vyplývá z informací o životě a okolnostech smrti jednotlivých misionářů, nešlo o členy Církve, kteří by vykonávali pozoruhodné dílo či výjimečné poslání – jen jednoduše vydávali svědectví

O své víře v prostředí plném násilí, sociální nerovnosti, vykořisťování a morálního úpadku, kde je zneužívání nejslabších skupin ze strany silných normou chování a kde chybí úcta k lidskému životu, právu a autoritám. Kněží, řeholníci i laici, kteří v loňském roce zahynuli, si to plně uvědomovali – smrt je nezastihla nepřipravené nebo naivní. „Když všechny okolnosti radily mlčet, zůstat v bezpečí nevyznávat víru, nemohli nevydat svědectví,“ řekl papež František v Prešově 14. září 2021. Na každém kontinentu prožívali se svými bratry a sestrami

každodenní život poznamenaný nebezpečím, obavami, násilnostmi i bídou a v neúnavných drobných skutcích vydávali jako semínko naděje svědectví o Kristově lásce.

Kněze v Africe a Americe zavraždili uprostřed jejich farních společenství. Kriminálníci je unesli nebo mučili s vidinou neexistujícího pokladu, lehkého výkupného či s cílem umlčet nepohodlné hlasy nabádající apaticky se nepoddat zločineckému diktátu. Kněze na Haiti, kteří se angažovali v sociální oblasti, zabili s úmyslem ukrást peníze určené na pomoc chudým.

Katecheté v oblasti Jižního Súdánu přišli o život při ozbrojených srážkách mezi komunitami, kde působili. V Myanmaru je zase zabili elitní ostřelovači, když se snažili pomoci obyvatelům unikajícím před srážkami mezi armádou a nelegálními ozbrojenými skupinami. Laickou misionářku v Peru brutálně zavraždil mladý muž, protože ho přistihla při krádeži mobilního telefonu. Mladý muž ve Středoafričské republice zemřel při výbuchu nášlapné miny, přes kterou projel služebním autem. Násilně zahynul domorodý katecheta, který klidným způsobem upozorňoval na porušování lidských práv v Mexiku. Nikdo z nich nemohl nevydat svědectví o svém životě zrozeném z lásky Otce a nebojovat každý den mírumilovným způsobem proti aroganci, násilí a válce.

Symbolický seznam

Misionáři na seznamu agentury Fides jsou jen špičkou ledovce. Seznamy, které agentura sestavuje, jsou pokaždé neúplné, protože uvádí jen ty, o kterých obdrží alespoň několik informací. Je třeba k nim však připojit mnoho dalších, kteří v různých koutech světa trpí a platí za víru v Ježíše Krista svým životem a jejichž jména se zřejmě nikdy ani nedozvíme.

Patří k nim například i skupina 35 nevinných katolíků z vesnice Mo

So v Myanmaru, které na Vánoce 24. prosince 2021 zabili ozbrojení vojáci. Byly mezi nimi i ženy a děti. Jejich zmlácená a spálená těla objevili na svátek Narození Páně. Zatímco velká část světa slavila Vánoce, obyvatelé vesnice Mo So prožívali hrůzu a nakonec našli bolestnou a nelidskou smrt.

(podle KN)

Nenápadná misionářka

Paulína Jaricotová

Paulínu Jaricotovou, kterou 25. února 1963 uznal Jan XXIII. za ctihodnou, prohlásil papež František 22. května za blahoslavenou. Tato mladá žena z Lyonu, horlivá zastánkyně poslání Církve, založila Dílo šíření víry a Společnost živého růžence.

Paulína Marie Jaricotová (1799-1862) nebyla předurčena stát se „matkou misí“. Narodila se v bohaté rodině lyonských průmyslníků, kteří obchodovali s hedvábím, a vedla obyčejný život mladé dívky z dobré rodiny, trochu lehkovážně a bez velkých vyhlídek. Náhle se však obrátila a její život se radikálně změnil. Od světských věcí se obrátila k chudým lidem a ve svém srdci pocítila výzvu zmírnit bídu kolem sebe tím, že znásobí iniciativy v chudých částech města. Přivedlo ji to ke *kanutům*, dělníkům v Lyonu, kteří pracovali v továrně na výrobu hedvábí, a spatřila způsob, jak zmírnit Kristovo utrpení.

Uprostřed první průmyslové revoluce, kdy nad Francií nepřestával foukat revoluční vítr, společnost mimořádně utrpěla a nejchudší byli velmi zranitelní. A to jak v materiální rovině, tak v rovině lidské morálky. V zemi zničené rozpory a nerovností bylo zapotřebí znovuoživení solidarity. Paulíniným prvním posláním bylo proto dělat malé věci na pomoc těm nejvíce znevýhodněným. Zanechala šperky i okázalost, oblékla si jednodušší šaty a vydala se za dělníky svého otce. Ubohost jejich stavu se jí hluboce dotkla a díky modlitbám i četným darům jim poskytla možnost žít důstojněji. Její svědectví pokoje, lásky k bližnímu a dobročinnosti bylo skutečně viditelné a přivedlo mnohé dělníky na cestu víry.

Laická misionářka

Paulína v roce 1816 zasvětila svůj život Bohu složením vnitřního slibu čistoty v lyonské Kapli Notre-Dame de Fourvière. Kromě mnoha aktivit pro chudé se cítila povolána podporovat misijní činnost Církve ve světě. Část reality v misích poznala díky svému bratroví, seminaristovi a blízkému spolupracovníkovi

zahraničních misí v Paříži. Vytvořila první misionářskou sociální síť tím, že sbírala drobné peníze mezi dělníky svého otce, což bylo jistou formou dnešního crowdfundingu. (Jako crowdfunding nebo též skupinové financování se označuje financování, při kterém větší počet jednotlivců přispívá menším obnosem k cílové částce požadované pro realizaci předmětu financování. – pozn.red.)

V roce 1822 se Paulína Jaricotová rozhodla vytvořit Dílo šíření víry. Cílem nového druhu organizace bylo pomoci Církvi v apoštolátu, aby se celý svět mohl dozvědět o misích a modlit se za ně. Iniciativa fungovala velmi dobře a získala širokou podporu. V roce 1922 byla organizace dokonce povýšena na papežské dílo, protože její význam byl v očích Církve zřejmý. Takto vznikla Papežská misijní díla. Misijní dílo šíření víry, které je přítomno ve 140 zemích světa, i dnes přispívá na život nejchudších diecézí – na evangelizaci i na vzdělávání v katolické víře, přičemž každoročně podporuje tisíce projektů ve světě. „Byla jsem stvořená, abych milovala a jedнала. Mým klášterem je svět,“ řekla Paulína a tak dosvědčila své povolání.

Misionářem skrze modlitbu

V roce 1826, kdy měla Paulína Jaricotová 27 let, zahájila nový projekt na podporu víry ve světě. Zrodila se tak Společnost živého růžence. Tento modlitební řetěz obnovil modlitbu růžence a umožnil ještě více evangelizovat. „Přidejte se k této misi. Modlete se a zapojte i jiné,“ ustavičně opakovala. Její chvályhodnou činnost ve prospěch evangelizace a modlitby intenzivně podporoval papež Řehoř XVI., se kterým se setkala v Římě v roce 1835.

Paulína, která zasvětila svůj život rozšíření misijní činnosti Církve po celém světě, zemřela 9. ledna 1862 v úplné bídě. Její misionářský génius vedl v roce 1926 k otevření kauzy jejího blahorečení a papež Jan XXIII. ji v roce 1963 prohlásil za ctihodnou. Nedávno byl uznán nový zázrak z roku 2012. Malá holčička se úplně vyléčila poté, co zůstala v důsledku udušení v komatu. Tato událost vedla k jejímu blahorečení, čímž získává Církev nový misijní elán.

(podle KN)

Člověk na „okraji“ společnosti?

V živočišné říši existuje tzv. vnitrodruhový a mezidruhový boj o přežití, kde silnější a zdravější jedinci přežívají na úkor slabších a neduživých. Tento zápas o existenci je vyjádřen v ekologickém zákoně přírodního výběru, který zajišťuje přežívání druhů v jednotlivých ekosystémech bez obav, že jeden druh vyhubí druhý.

Tento model k přežití však v žádném případě není aplikovatelný na člověka, na lidskou společnost, kde každý člověk má v Božích očích stejnou hodnotu, je milován stejnou láskou, je vykoupen Kristovou obětí na kříži a je určen pro spásu. Ba mínění Boha je jakoby obrácené proti mínění lidí, když v první kapitole Prvního listu Korintřanům nacházíme výrok: „...co je světu bláznivé, to si vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a co je světu slabé, vyvolil si Bůh, aby zahanbil silné, co je světu neurozené a čím se pohrdá, to si vyvolil Bůh, ba i to, čeho není, aby zmařil to, co je, aby se před Bohem nikdo nevychloubal.“ Člověk je vždy ve středu a ne na okraji zájmu Boha, a proto každá filozofie a ideologie, která se neztotožňuje s Božím pohledem na člověka, se nachází v tragických omylech, které končily zabíjením neduživých dětí ve staré řecké Spartě, ve vyhlazovacích koncentračních táborech fašismu a komunismu, a mají své subtilní formy i v medicínské praxi současnosti, ani tělesná, ani mentální postižení, ani rasové či sociální rozdíly nemohou člověka vytlačovat na okraj společnosti a činit ho méněcenným.

Veškeré úsilí o integraci takových lidí do společnosti jsou i v současnosti vyjádřením stupně kultury jednotlivých zemí a jsou mírou hodnocení dodržování lidských práv.

Existují však i subjektivní důvody, které mohou člověka přivádět do stavu, kterému bychom mohli připsat, že je na okraji společnosti. Myslíme zde především na příčiny pramenící z různých druhů závislostí, jako jsou např. závislost na alkoholu, drogách, ale i mnoha jiných nelátkových závislostí – hrací automaty, počítačové hry, internet, televize a mnohé jiné, které zotročují člověka, vedou ho do izolace, někde na „okraj“ a nakonec k úplnému psychickému zhroucení. Jenže i na takového člověka má Bůh svůj absolutní

pohled a nepovažuje nikoho za „okrajového“, i když se tam vlastní vinou a svobodným rozhodováním dostává. Tento jeho status je velmi výstižně vyjádřen v Ježíšově podobenství o pšenici a kokuolu (srov. Mt 13, 24 - 30).

Biblický koukol, v semitských jazykech zvaný *zunin*, je trávovitá bylina podobná pšenici, která se od ní dá rozeznat až v době, kdy zakládá klasy. Pod-

statný rozdíl mezi oběma rostlinami je však v semenech. Zatímco pšenice má své pšeničné klasy plné zrn, které se kloní k zemi, černá malá semena kokuolu jsou vzhůru ve vztyčených klasech. A co je mimořádně pozoruhodné, tato černá semena kokuolu mají opojné účinky. Pán Ježíš v tomto podobenství jistě přihlédl i k této vlastnosti,

když chtěl zdůraznit opojný účinek každého zla, každé závislosti. Zlo opojuje chvilkovým preludem štěstí, za kterým však následuje velmi trpké vystřízlivění z počáteční dobré chuti.

Z podobenství také víme, že koukol nepřítel nezasel na okraj pole, ale mezi pšenici na celém poli. Pšenice a koukol jsou tedy i v lidské společnosti zaseté dvěma rozséváči – rozséváčem dobrého zrna pro život a rozséváčem kokuolu pro smrt. Přesto hospodář nedovolí vytrhat během růstu koukol z pšenice, ale káže nechat vše růst až do sklizně, když se definitivně obě rostliny s jejich úrodou oddělí.

Z výkladu tohoto podobenství vyplývá totiž ještě jedna významná skutečnost – že Bůh má moc ještě i koukol během růstu změnit na pšenici a uložit do své stodoly. Z řečeného vyplývá, že Boží pohled v žádném případě nepočítá s člověkem „na okraji“, ale má vždy o něj absolutní zájem, dělá vše, aby ho neztratil, dělá vše, aby ho uzdravil z opojení tohoto světa, miluje ho i v té nejkritičtější životní situaci, ale při tom také absolutně respektuje jeho svobodné rozhodování, neboť nechce mít z člověka svého otroka.

Pouze člověk, který se navzdory všem Božím iniciativám sám rozhodne pro nezávislost na Bohu, vstoupí do ghetta, do neštěstí „okraje“.

Chraňme se před takovou definitivou a volme pro svou záchranu a přežití milující náručí nekonečné Boží lásky, kde není nikdo na „okraji“.

(podle Slovo)

Když pomáhám chudému, pomáhám zejména sobě

Co znamená v dnešním světě dávat jíst hladovým, dávat pít žíznivým? Cílem není pouze osvobodovat chudé, ale i dát se jimi osvobodit, nejen uzdravovat jejich rány, ale i dát se jimi uzdravit. Lidé v nouzi potřebují i naše srdce.

Moderní člověk je svědkem neskutečného rozmachu technologií v mnoha oblastech. Internet a mobilní síť vytvářejí stále hustěji propojený virtuální svět, který zaměstnává, přímo okupuje mysl milionů lidí. Vtahuje je do fantastického světa, kde je vše na dosah. Stačí kliknout...

Něco se však v našem lidském světě od dob Ježíše nezměnilo. Chudoba, nedostatek, hlad. Ani ten největší pokrok lidstva nedokáže zastavit otevírající se nůžky nad propastí chudoby.

Skandál chudoby, skandál nadbytku

Dvě třetiny lidstva trpí nedostatkem všeho – jídla, pitné vody, lékařské péče, práva na vzdělání či sociální spravedlnost. Misionáři čelící dramatické situaci v Africe se ptají: „Je toto 21. století?“ V našich končinách patříme k třetině lidstva, která žije v dostatku až nadbytku. Stačí se projít nákupními středisky. Obchodní obrat šplhá do miliard, potraviny a jiné zboží putují po celém světě z míst s nejnižšími výrobními náklady na místa, kde se nejlépe zhodnocuje. Chléb však již není Boží dar, ale produkt, který se prodává. Počítá se s odpadem.

Povalující se zboží, rozsypané sáčky s moukou, rýží, cukrem. Znehodnocené potraviny.

Volání chudého

Volání chudého je hrozbou pro boháče, který je v nás. Někdy jsme ochotni dát peníze a trochu času, ale bojíme se dát své srdce, navázat s potřebným člověkem

osobní vztah lásky. Kdybychom to totiž udělali, museli bychom odumřít svému egoismu a tvrdosti srdce.

Ježíš povolává své učedníky nejen k tomu, aby sloužili chudým, ale aby ho odhalili skutečně přítomného v nich, a tak se setkali i s Otcem. Ježíš sám říká, že se skrývá i ve tváři chudého, že on je ten ubožák. Proto mocí Ducha Svatého je i nejmenší dobrý skutek vůči nejubožejšímu člověku gestem lásky prokázáním jemu. Ježíš je hladový, žíznivý, cizinec, vězeň, nahý, bezdomovec, nemocný, umírající, utlačovaný a ponižovaný. Žít s ubožákem znamená žít s Ježíšem.

Ti, kdo žijí s Ježíšem přítomným v chudých, nejsou tedy povoláni k tomu, aby pro ně jen něco dělali, ani aby se na ně dívali jako na objekty své lásky

k bližnímu, nýbrž aby v nich viděli prameny života a jednoty. Jejich cílem není jen osvobodovat chudé, ale také dát se jimi osvobodit, nejen uzdravovat jejich rány, ale také dát se jimi uzdravit, nejen je evangelizovat, ale i dát se od nich evangelizovat. Ty, kteří pomáhají

potřebnému, vede zpočátku pouze touha po velkodušnosti, aby mu pomohli a zachránili ho. Považují se za zachránce. Když se však chudého dotknou, přiblíží se mu a vybudují si s ním láskyplný a důvěrný vztah, odhalí se tajemství: v jeho nejistotě je přítomen Ježíš. Tehdy objevují posvátnost ubožáka. Jako kdyby nuzný člověk zhroutil bariéry, moc schopností a pýchy, roztavuje krunýř, který si lidské srdce navléká, aby se chránilo. Chudý zjevuje Ježíše Krista (sv. František a malomocný). Tomu, kdo přišel pomoci, odhaluje jeho vlastní ubohost a zranitelnost, ale také schopnost jeho srdce milovat. Chudý člověk má tajemnou moc a ve své slabosti se stává schopným dotknout se tvrdého srdce a ukázat mu prameny dobra v něm. Chudí nás evangelizují. Proto jsou pokladem Církve. Později člověk zjistí, že Ježíš se neskrývá jen v ubožákovi, kterého má po boku, ale i v ubožákovi, který je v něm samotném.

Úžasné na tom je, že až teď jsme si opravdu rovni. I ten bídný, nešťastnější, může zjistit, že evangelizuje svého silnějšího, schopnějšího bratra. Není tedy zbytečný, k tíži, vždyť dává šanci svému „schopnějšímu“ bratrovi růst v lásce,

lidskosti. Bez něho by jeho silnější bratr byl zbytečný, nakonec by se zadusil ve vlastním egoismu.

„Větší část přírodních zdrojů využívá menší část populace. Aby bylo dosaženo změny v širokém rozsahu, je třeba obrátit, změnit model všeobecného rozvoje. Tuto změnu vyžaduje už nejen skandální situace hladu, ale i kritická energetická situace a stále zhoršující životní prostředí. Každý člověk a každá rodina může a musí udělat něco proto, aby se zmírnila situace hladu ve světě tak, že bude usilovat o takový životní styl a způsob konzumování dober, který bude v souladu s ochranou stvoření a s kritérii spravedlnosti vůči tomu, kdo obdělává zemi v každé zemi, kéž nám pomáhá Panna Maria, abychom uměli být vděční za dobrodiní Boží prozřetelnosti a abychom usilovali o spravedlnost a solidaritu na každém místě země.“

Benedikt XVI.

(podle KN)

Smrt je fakt, na který se dá připravit

Liturgická vzpomínka na všechny věrné zemřelé je každoročně příležitostí navštívit místo posledního odpočinku známých či neznámých lidí a pomodlit se za jejich duše. Je to také příležitost k zamyšlení nad faktem smrti a umírání. O tomto tématu jsme si povídali s psycholožkou Marií Hatokovou.

Smrt je dnes možné vidět všude, ve filmech, ve zprávách či počítačových hrách. Řekl bych, že jsme vůči ní bezcitní. Přesto, když se nás dotkne, máme s ní problém. Proč?

Protože ji máme nabízenou v instantní podobě. Je daleko. Je za sklem obrazovky, ve 2D v obrázcích novin, a je toho hodně. Znečitlivěli jsme. Vyhledáváme ji, neboť není běžnou součástí našich životů, jak tomu bylo v předchozích generacích. Chceme se jí dotýkat, ale z bezpečné vzdálenosti. Smrt je zdrojem fascinace i úleku zároveň.

Jak se dá připravit na chvíli odcházení z tohoto světa po lidské stránce? Je taková příprava nezbytná?

Vždy máme na výběr. Můžeme si hrát se smrtí na schovávanou - „já tě nevidím, tedy ani ty mě nevidíš“. Můžeme zůstat v blahé nevědomosti, oddalovat, bránit se, ale má to svůj následek. Situacím umírání se nikdo z nás nevyhne. Ať už se to bude týkat našich blízkých nebo nás osobně. Nevědomost vede v konečném stadiu života ke zneschopnění zvládat umírání zdravě. Nerozumíme výzvám a možnostem, které umírání jako legitimní vývojové stádium v životě člověka přináší. Úkolem je uzavřít, integrovat náš život. Dovolit si vnímat dary, úspěch i chyby, životní lekce v jednom balíčku. A dělit se o moudrost z těchto zjištění s těmi, kteří jsou ochotni poslouchat. Je to i čas plnit si sny, které jsou ještě realizovatelné, ale my jsme si je nechávali „na později“. Ten čas je tady. Je to čas poslední kapitoly v knize, shrnující, kapitoly poselství, že stojí za to žít: komedie, tragédie, dramatu i romantiky, to vše k „poutavému“ příběhu patří.

Umíme dnes říci, jak člověk odchází z tohoto světa, jak se postupně vypíná tělo i mysl?

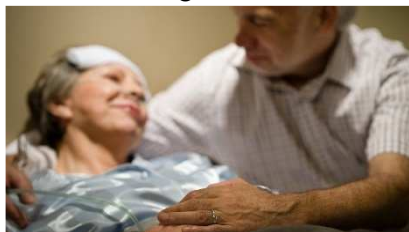
Ano, umíme. Na trhu je stále více překladů zahraniční literatury i domácích zdrojů, kde jsou stádia umírání podrobně osvětlena spolu s návrhy, jak tyto situace zvládat. Pokud bych to měla shrnout velmi stručně, postupně mizí potřeba jídla a pití, což příbuzní prožívají velmi těžko. Miminko si matka hned po narození přikládá k hrudi, aby ho nasýtila. Takže v řeči pečujících se často zachytíme umírání právě přes informace, zda jejich blízký něco snědl, nebo už nejl. Mizí potřeba pití, násilné podávání vody však může být pro umírajícího ohrožující. Proto je vhodné konzultovat postup s ošetřujícím personálem. Ústní dutinu můžeme zvlhčovat vytíráním, což přispívá mimo jiné i k usnadnění komunikace se umírajícím. Dbáme na hygienu, aby se umírající cítil dobře a aby nepříjemný pach nebyl důvodem, že se s ním blízcí odmítají setkat. Specifický pach souvisí také s podávanou medikamentací, která může zkreslit pach tělesných tekutin. Pomoci si můžeme pravidelným větráním, vonnými svíčkami, voňavými bylinkami. Prodlužují se fáze spánku oproti bdění. Umírající se vzdaluje od vnějšího světa. U svého lůžka vítá postupně čím dál menší okruh lidí, ostatně jen ty nejbližší. Ve snech nebo během denního snění zaznamenává symbolické odkazy odcházení: například se balí na cestu, hledá klíče, setkává se s lidmi, kteří ho předešli do věčnosti, nebo nebeské bytosti. Je stále více „tam“ než tady.

Ztráta blízkého nás vždy zasáhne a vyvolá emoce. Jak s nimi zacházet, aby nás nepřemohly?

Každá ztráta „tady a teď“ v nás vyvolává podobné emoce. Ale dokud nejde o smrt, často jim nevěnujeme pozornost. Všimněme si, jak zvládáme například běžné loučení. Někdo se ani rozloučit nejde, „neboť to nemá rád“. Jiný to odbude rychle, aby to měl co nejdříve za sebou. Jiný neumí odcházejícího pustit a natahuje čas finálního rozloučení, dokud se to jen dá. Nevnímáme zdravé ukončování jako dovednost, které se máme naučit. Nevšímáme si varovných signálů, chlácholíme sebe i blízké, že se ta nemoc, stav nějak zázračně zvrátí a že to není konec. Vždyť medicína je dnes tak mocná. Nechceme si všimnout znaků umírání, které doprovázejí stav našich blízkých mnohem dříve, než nastane smrt. A pak jsme zaskočení. Samozřejmě nemluvíme o tragických ad hoc událostech.

Existují nějaké výzkumy, které ukazují, co umírající člověk nejvíce očekává od svého okolí a příbuzných?

Dvě velké kategorie musíme mít vždy na mysli. Bolest a samotu. Bolest má čtyři

typy: fyzickou, psychickou, sociální a duchovní. V současnosti umíme tišit fyzickou bolest velmi úspěšně, takže o nesnesitelné fyzické bolesti je nemístné diskutovat. Pokud umírající přece přežívá takovou bolest, je třeba vyžadovat přehodnocení paliativní léčby a nastavit tišení bolesti přiměřeněji.

Dnes také víme, že ostatní tři typy bolesti znásobují přežívání fyzické bolesti. Pokud má člověk v psychické rovině neukončené nějaké záležitosti, pokud prožívá pocit selhání, nenaplnění života, pokud nedokončil nějakou roli, pokud se v sociální oblasti cítí sám, má-li pocit opuštění i ze strany Boha, prožívá-li pocit „neodpuštělné“ viny a selhání ze strany člověka či Boha, potřebuje-li vyslovit či přijmout slova odpuštění - to vše přispívá ke snižování kvality prožívání v posledních stádiích života. Doprovázení v umírání je velmi důležité, aby v případě, že se naplní i ten nejhorší scénář, člověk nezůstal se svým utrpením sám.

Velkým tématem je dnes smrt a děti. Panuje často názor, že nemají vidět, jak umírá jejich příbuzný, nebo nemají jít na samotný pohřeb. Jak vlastně děti vnímají otázku smrti?

Děti vnímají smrt přiměřeně věku a vývoji. Výzkumy říkají, že smrt je dětmi

prožívána skrze pocit opuštění. Miminka vnímají smrt v rodině skrze změněnou atmosféru a přístup pečujících osob. Pokud matku zasáhla smrt blízkého a potřebuje truchlit, je ta situace pro obě strany velmi náročná. Je dobré, je-li nasnadě někdo z blízkých, kdo zvládá truchlení vyrovnaněji a umí se miminka ujmout po nezbytných úkonech matky, aby matka měla prostor dát průchod svému smutku mimo kontakt s dítětem; aby mohla být sama se sebou. Přibližně do tří let pojem smrti není utvořen. Předškoláci se se smrtí setkávají v přírodě a skrze přirozenou zvědavost je můžeme uvádět do koloběhu života. Zvýšený zájem o toto téma v otázkách můžeme spatřit kolem pátého roku života. Smrt vnímají tak, jak ji vnímají jejich rodiče: je-li to normální součástí života, nebudou ji ve fantazii nafukovat. Pokud je to prezentováno jako „něco, o čem se nemluví“, budou v napětí z tabu. Neuvědomují si ještě konečnost života, spíše ji vnímají pohádkově (reverzibilně), vždyť i Sněhurka po polibku ožila. Malí školáci vnímají smrt intenzivněji jako konečnost. Chápu, že tělo přestává fungovat a že to má nějaké příčiny. Racionalizují si způsoby, jak se jí vyhnout: týká se starých, nemocných, nehod, nepřipouštějí si, že by se to mohlo týkat jich. Rizikem je, když si vzbudí pocit viny, že blízký zemřel, neboť něco udělali nebo neudělali. Děti od 12 let vnímají smrt podobně jako dospělí, jako nezměnitelný fakt, který se týká i jejich osobně. Vzhledem k hormonálním změnám může být toto poznání přechodně zdrojem zvýšené úzkostlivosti o vlastní zdraví.

Jak dítěti přiblížit situaci, kdy někdo z příbuzných zemřel, aby to na dítě nemělo negativní dopad?

Situace nemá mít proč negativní dopad, informace je fakt. Pravda, která po čase tak jako tak vyjde najevo. Není důvod nemluvit. Nikdy.

Pro mě je mnohem důležitější, co se děje předtím a co potom. Pokud je to situace náhlá, je fajn, pokud šok nejprve zpracuje dospělý s podporou jiného dospělého (říkáme tomu ahreakce, převalení emocí smutku, hněvu, bezmocnosti...) a alespoň zčásti vyrovnaný oznámí tento fakt dítěti. Pokud se týká náhlá smrt jednoho z rodičů, a manželský partner toho v záplavě vlastního smutku není schopen, ať to udělá nejbližší vztahová osoba dítěte po rodičích, která si umí v takové situaci zachovat stabilitu. Důležité je, co se stane poté. Zda jsme schopni doprovázet

a akceptovat dítě v jeho projevech smutku, i když budou pro nás možná paradoxní (dále si hraje, jde ven s přáteli, vyhýbá se tématu). Třeba vycházet z toho, že po oznámení úmrtí se blízcí dostávají do období takzvaného

„ohlušení“, které typicky trvá asi 4 dny, kdy se informace spojuje s prožíváním, a k vnějším projevům smutku ještě vůbec nemusí dojít.

Pokud jde o umírání, kde smrt v čase očekáváme, mluvíme o tom, co se děje, s dítětem průběžně. Smrt v takovém případě je zpracovávána jinak,

protože truchlení a rozloučení začaly mnohem dříve – s uvědoměním si faktu, že zdravotní stav blízkého se nezlepší. Máme k dispozici také dětské knihy na téma odcházení příbuzných, které nám komunikaci s dítětem pod ochranou symbolů mohou usnadnit.

Máme je vzít na pohřeb?

Každý člověk má právo rozloučit se i dítě. Najít přiměřený způsob rozloučení je věc vnímavého rodiče. Moje zkušenost říká, že pokud včas a věku srozumitelně osvětlím dítěti, co se na pohřbu bude dít (vysvětlím symboly), co tam dítě uvidí (lidí smutné, většinou v černém) a proč se to děje (smysl rozloučení, uctění života toho člověka), s tím, že budu fyzicky u něj a ještě vysvětlím, co bude zapotřebí, nemyslím si, že by účast dítěte na pohřbu byl problém. Pokud mám já s pohřbem problém a neuměla bych být dítěti oporou, volila bych možná jiný typ rozloučení: nakreslit obrázek, jít později na hrob zapálit svíci, domácí modlitba za zesnulého. Při smrti stejně jako při sexualitě platí – když přijde otevřená otázka, vyžaduje si pravdivou, věku přiměřenou odpověď. Ale nejprve ty odpovědi musím mít v sobě zpracovány jako dospělý. Jinak mi dítě, které vnímá dvě roviny komunikace (i tu podprahovou), neuvěří a vytvořím v něm zmatek. I „nevím“ nebo „nemám na to nyní odpověď“ může být pravdivá odpověď.

Víra v Krista a smrt. Většina našich čtenářů je věřících. Jak se vy jako psycholožka díváte na roli víry při umírání?

Víra a nevíra se během umírání prohlubují. Do velké míry způsob umírání věřícího určuje obraz Boha, ve kterého věří. Je-li to milující Otec nebo Milenec jeho duše, těší se na jeho náruč a snáší příkoří, bolesti a obtíže s očekáváním Boží pomoci, neboť má zkušenost, že ani umírání nemusí nést sám. Jedná se

o lidi, kteří svou víru žili během života závazně a budovali si osobní vztah s Bohem. Pokud je to neznámý Bůh, někdo, koho neřeším, neznám, pak to většinou nevyvolává úzkost, spíš jsem v očekávání, nebo ho jako nevěřící vůbec neřeším. Krize může nastat u lidí, kteří si na smrtelném lůžku zpřítomňují tváří v tvář smrti víru svého dětství, která v průběhu dospělého života nerostla, a jsou konfrontováni se svými pochybeními, selháními, špatnými rozhodnutími, vnímaje Boha jako trestajícího soudce. Bojují i ti, jejichž víra je zvyková, postavená více na výkonu než na vztahu. Čelící nemoci a utrpení začnou obviňovat Boha z nespravedlnosti, že je takto „odměňuje“, když mu léta věrně sloužili. Proto na smrtelných lůžkách zažíváme jak příklon k víře (konverze), tak i odklon od víry (dekonverze).

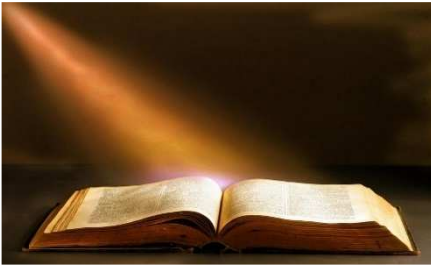
To, na co bych chtěla zvlášť upozornit, je vnučování naší představy o dobrém umírání lidem, kteří aktuálně umírají. Každý z nás má patent pouze na svůj život a své umírání. Pokud já považuji za důležité smířit se s Bohem před smrtí, je to moje potřeba. Umírajícímu tenhle pohled nabízím, zvu ho, ale netlačím. Přimlouvám se v modlitbě za něj a důvěřuji Bohu, že duši umírajícího zná lépe než já a ve svém čase se mu dá poznat. Abychom nepřišli o vztah se umírajícím, neboť „být zde“ pro druhého během jeho umírání, vytváření pozitivních vzpomínek například i přes splnění realizovatelných tužeb či „posledního přání“ (setkání s někým, výlet na oblíbené místo, oblíbené jídlo, hudba) přispívá k pozdějšímu zdravému truchlení.

(podle KN)

Hodnověrnost biblických textů prověřil čas

Mezi biblickými originály a současnými vydáními stojí staletí. Při čtení Bible nám může přijít na mysl oprávněná námitka, zda a do jaké míry je biblický text hodnověrný.

V Písmu svatém Bůh promluvil prostřednictvím lidí a lidským způsobem. Proto

se Bibli zabývají i odborníci z různých vědních disciplín. Tato práce je nezbytná. Už jen skutečnost, že Bible byla napsána v hebrejském, aramejském a řeckém jazyce, vyžaduje namáhavou práci překladatelů, přičemž jejich úsilí se nevztahuje pouze na jazyk. Překladatel musí dobře znát starobylý způsob myšlení

a vyjadřování svatopisců, neboť biblické spisy jsou poznamenány dobou a prostředím, ve kterém bůh napsáno.

Pod drobnohledem odborníků

Dnes čteme Písmo svaté ve více překladech do mnoha jazyků. Originály biblických knih, tak jak je zapsali původní autoři, se nám už nedochovaly. Nemůže nás to překvapit, neboť tehdy známý materiál nevynikal trvanlivostí. Navíc křesťané čelili krutému pronásledování, když velké množství rukopisů bylo zničeno, zvláště za vlády císaře Diokleciána (284 - 305 po Kr.). Přesto však nemusíme mít obavy, že by se v průběhu časů biblický text změnil nebo dokonce zfalšoval. Existuje speciální obor biblického studia, který se nazývá textová kritika. Za použití vědeckých postupů porovnává různé starobylé rukopisy a zachované fragmenty Písma svatého s cílem rekonstruovat v co největší a z časového hlediska nejbližší možné míře původní biblický text. Výsledkem práce textové kritiky je tzv. kritické vydání Bible. Jedná se o takovou publikaci, která je opatřena poznámkami pod čarou, ve kterých jsou uvedeny všechny známé starobylé texty (fragmenty, kodexy atd.), jakož i starobylé překlady (syrské, koptské, latinské atd.), citáty biblických veršů z děl starověkých autorů nebo ze starobylých lekcionářů. Abychom měli představu, o jak náročný úkol se jedná, uvedu, že současné kritické vydání Nového zákona, tzv. Nestle-Aland, je výsledkem vzájemného srovnání přibližně 5 488 dostupných rukopisů a jejich částí. Nejstarší část starozákonního textu pochází ze 7. století př. Kr. a je vyryta do stříbrného amuletu o rozměrech 2,54 cm x 11,6 cm. Jsou na něm verše z Áronova požehnání (srov. Nm 6,22-27). Nejstarším úplným rukopisem Starého zákona je tzn. leningradský kodex z roku

1008 po Kr., který je v současnosti předlohou pro kritické vydání hebrejského textu Bible Hebraica Stuttgartensia. Dodnes je známo přibližně 3 000 rukopisů Starého zákona.

Přepisování textů

Židovské náboženství mělo ve starověku kategorii zákoníků a kněží, jejichž úkolem bylo uchovávat a věrně předávat posvátný text Bible. Materiál, na který se psalo, papyrus nebo pergamen, neměl dlouhou trvanlivost, kněží a zákoníci museli relativně často přepisovat biblický text. Přispěla k tomu i ta skutečnost, že svitky se používaly při liturgii v chrámu a v synagogách, a tedy docházelo k jejich opotřebení. V období přibližně od 1. po 4. století po Kr. existovala židovská skupina tzv. *soferim* – písarů, jejichž úkolem bylo věrně opisovat biblický text. Jejich pojmenování *soferim* pochází z hebrejského slovesa *safar* a znamená počítat, neboť při přepisování počítala písmena a slova, aby se žádné

neztratilo, a bděly tak nad pravostí textu v rukopisech. Zhruba od 6. století se zformovali učenci, tzv. *masoreti*, kteří do biblického textu vložili samohlásky, neboť do té doby hebrejský text Bible obsahoval pouze souhlásky. Když se v roce 1947 v lokalitě Kumránu u Mrtvého moře našly fragmenty starozákonních textů, které se datují do období 2. století př. Kr. až 1. století po Kr., ukázalo se, že navzdory odstupu 1000 let s již zmiňovaným Leningradským kodexem mají velkou shodu.

Překlady Písma svatého

V Egyptě žilo v období 3.-2. století př. Kr. odhadem asi milion Židů, kteří už nerozuměli hebrejštině, protože jejich každodenním jazykem byla řečtina. Na jejich žádost byl v tomto období v egyptské Alexandrii vytvořen překlad Starého zákona do řečtiny, který dostal pojmenování *Septuaginta* (v překladu sedmdesát), neboť podle tradice se na jeho vzniku podílelo 70 učenců. Jedná se o nejstarší a nejdůležitější překlad Starého zákona ještě před vznikem křesťanství. Význam *Septuaginty* spočívá především v tom, že zpřístupnila starozákonní text Židům žijícím mimo domovinu a umožnila znát posvátné spisy Starého zákona helénskému světu. Text byl mimořádně důležitý pro křesťany. Když se křesťanství šířilo v tehdejší Římské říši, kde úřední řečí byla

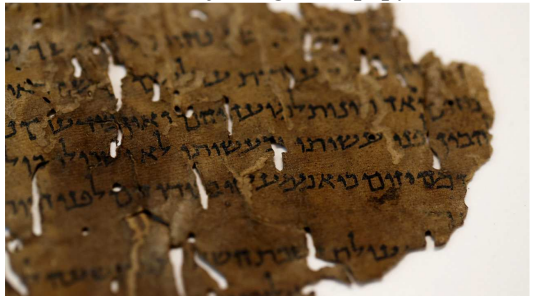
řečtina, první křesťané využívali s oblibou Septuagintu, aby v pohanském prostředí ukázali, že Kristus je naplněním starozákonních příslibů. Samotní Židé si překladu zpočátku vážili a používali jej, ale po roce 90 po Kr. se začali od něj distancovat. Důvodem byla skutečnost, že jej používali křesťané a obsahoval některé knihy, které Židé neměli ve svém seznamu posvátných knih.

Pro křesťanství západní Evropy má velký význam překlad, který učinil svatý Jeroným (347-420), který přeložil Svaté písmo z původních jazyků do latiny. Překlad pro svou oblíbenost a použití dostal označení *Vulgáta* (v latině „rozšířená“), což dokazuje i skutečnost, že v současnosti je známo více než 8 000 rukopisů *Vulgáty*. Jeroným původně obdržel v roce 382 nařízení od papeže Damase I. revidovat různé latinské překlady, když se mezi sebou odlišovaly. Na překladech pracoval prakticky až do své smrti v roce 420 v Betlémě. Obnovený překlad, tzv. *Nova Vulgata*, byl vydán až během pontifikátu papeže Jana Pavla II. v. roku 1979.

Psané na papýru

Dosud nejstarším známým textem Nového zákona je fragment papýru s označením P52 (tzv. *Rolandův papýrus*), který obsahuje úryvek z Evangelia podle Jana (srov. Jan 18,31-33). Datuje se přibližně do roku 125 po Kr., tzn. jen 30 – 40 let od původního evangelia. Novozákonní texty se původně psaly na papýrus a byly psány velkými písmeny řecké abecedy. Ty se psaly až do 9. století. První rukopisy se psaly bez mezer mezi písmeny, bez diakritiky a přízvuků, což pozdějším přepisovačům mohlo způsobovat potíže s porozuměním textu. Od 3. století po Kr. začíná převažovat psaní na pergamen. V případě novozákonních textů přepisování prostřednictvím profesionálních přepisovačů bylo zpočátku nemožné, protože první tři století byli křesťané vystaveni pronásledování. Běžnou praxí bylo, že některý člen křesťanského společenství dal opsat spis a poslal jej dalšímu společenství. Vycházíme ze

svědectví apoštola Pavla, který ve svých dopisech vyzývá věřící, aby jeho dopis dali přečíst i jiným. Křesťané uvedli nový způsob formy napsaného textu, kterým byl kodex, tzn. pergamenová rukopisná kniha. Mezi nejstarší a nejužší úplné texty Nového zákona patří Sinajský kodex (4. století), Vatikánský kodex (4. století) a Alexandrijský kodex (5. století).

Konfrontace s antickými díly

Když porovnáme zachované biblické texty s antickými díly starověkých autorů,

zjistíme, že navzdory pro křesťany nepříznivé situace prvních staletí se zachovalo mnoho biblických textů.

Ani z antických děl se nám nezachovaly originály, a přece je přijímáme jako hodnověrné. Nabízím několik srovnání. Odstup mezi vznikem Homerova díla *Ilias a Odyssea* (8. století před Kr.) a jeho

nejstarším úplným rukopisem (11. století po Kr.) je 1900 let. Odstup mezi vznikem Sofoklesových dramát (5. století před Kr.) a jejich nejstarším úplným rukopisem (8./9. století po Kr.) je 1300 let. Odstup mezi vznikem Platonových Dialogů (4. století před Kr.) a jejich nejstarším úplným rukopisem (894 po Kr.) je 1300 let. Odstup mezi vznikem textů Nového zákona v 1. století po Kr. a jeho nejstarším úplným rukopisem je přibližně 250 let. Vyhotovení rukopisu Písma svatého byla i po finanční stránce mimořádně nákladná záležitost. Na přípravu kodexu s novozákonními spisy, který obsahoval

v průměru 200-250 listů o rozměrech 25 x 19 cm, bylo zapotřebí až 50 - 60 ovcí nebo koz. Zpracovanou kůži zvířat nazýváme pergamen. Křesťané v prvních stoletích více používali papyrus, který byl podstatně levnější a vyráběl se lisováním dužiny rostliny se stejným názvem. Nejednou docházelo k opětovnému použití pergamenu, který dostal pojmenování *palimpsest* (palin - znovu, opět; psao - škrábat). Asi 20 procent novozákonních rukopisů je palimpsestem. Nejznámější je *Kodex Efremitus Rescriptus*, který pochází z 5. století, ale ve 12. století byl seškrábaný a byl napsaný nový text. Papír pochází z Číny a do evropského prostoru jej uvedli v 8. století Arabové. V současnosti je z celkového počtu 5 488 rukopisů asi 1250 napsaných na papíře.

Když za císaře Konstantina v roce 313 skončilo pronásledování křesťanů, začaly se opisy Písma svatého zhotovovat s velkou úctou i po stránce vnější úpravy. Nejednou se používala pozlacená počáteční písmena u začínajících kapitol, ornamentální a figurální miniaturní malby, perly a drahokamy se vkládaly na vazbu rukopisů. Tato výzdoba vyjadřovala úctu, která se prokazovala Božím slovu. Ať je to pro nás napomenutím, abychom i my s úctou používali Písmo svaté, neboť je to Boží slovo.

(podle KN)

Biblické drobečky

Slovní spojení, která se z Bible dostala do našeho jazyka

Tříska a trám

My lidé jsme už takoví. Na druhé jsme často přísní a nároční a na sebe sami jsme milosrdní a shovívaví. Chyby druhých vidíme hned a své vlastní si často ani nepřiznáváme. A navíc, pokud si je i přiznáme či přiznáváme, tak je často vidíme jakoby pod sklem, které je zmenšuje, takže je vnímáme jako menší, méně závažné nebo nepodstatné.

Chyby druhých často vnímáme pod zvětšovací sklem, čili je zvětšujeme a nafukujeme. Hodnocení vlastní osoby rádi překrucujeme v náš vlastní prospěch. Hodnocení jiných lidí zase často zneužíváme v jejich neprospěch. To, co vyčítáme jiným, na sobě velmi snadno přehlízíme, nebo jsme k sobě až příliš milosrdní.

Právě tuto skutečnost nám chce připomenout Ježíšův výrok z horského kázání: „Proč vidíš třísku v oku svého bratra, a ve vlastním oku trám nepozoruješ?“ (Mt 7,3). Tříska je drobná věc, nepatrná skutečnost, ale trám je něco velkého, co se prostě nedá přehlédnout. Tříska a trám...

Když Pán Ježíš označuje provinění člověka za třísku a za trám, pak vlastně chce povědět, že je to cizí těleso, které vniklo do nejcitlivějšího orgánu člověka. Je to samozřejmě obraz. Ve skutečnosti cokoliv, co „spadne“ do oka, se organismus člověka snaží vyplavit slzami.

Avšak tento Ježíšův výrok zdůrazňuje, že člověk jednak ztrácí perspektivu, aby správně uchopil danou skutečnost, a jednak, že již nedokáže adekvátně rozlišovat mezi proviněním a cizím tělesem a obojí ztotožňuje. Čili daný stav vnímá tak, že samotný člověk je problémem a ne jen jeho nevhodné chování. Proto bývá posuzování velmi tvrdé a zraňující a cesta k odpuštění velmi složitá a často v nedohlednu.

Odsuzování a posuzování u druhých lidí se vyhneme pouze tím, že my sami se nejprve podíváme do zrcadla, pozorně si všimneme svých chyb a nedostatků a s nápravou začneme nejprve u sebe

(podle Růženec)

Nelze sedět na dvou židlích

Čtenářka správně usuzuje, že není v pořádku, chce-li člověk praktikovat víru, ale náboženskou výchovu vlastního dítěte přitom přenechá jiným.

Syn měl svatbu v evangelickém kostele a nyní v něm bude křtít i své dítě. Domnívá se, že může zároveň navštěvovat bohoslužby v katolickém chrámu a přistupovat ke svátostem. Mnozí věřící si myslí, že tak může dělat. Já si myslím, že ne. Pomůžete mi to vysvětlit?

Ludmila

První věc, která zde není v pořádku, je jeho sňatek. Katolická církev zavazuje své členy, že mají uzavírat své manželství před katolickým farářem, který má oprávnění přijmout manželský souhlas snoubenců jménem Katolické církve, a před dvěma svědky (srov. CIC kán. 1108). Pokud syn uzavřel manželství v evangelickém kostele, pravděpodobně jde před naší (Katolickou) církví o neplatné manželství. To by znamenalo, že nemůže v Katolické církvi přistupovat

ke svatému přijímání ani k jiným svátostem. Musím jít do důsledků a říci, že sňatek uzavřený v evangelickém kostele by byl platný i před Katolickou církví tehdy, kdyby vašemu synovi udělil dispenz (vynětí, osvobození) podle kán. 1008 CIC jeho kompetentní místní ordinář. Pokud by tedy měl platné manželství před Katolickou církví, mohl by přistupovat ke svatému přijímání a k jiným svátostem.

Druhá nepřehlédnutelná skutečnost je jeho rozhodnutí pokřtít své dítě v evangelickém kostele. Katolická církev zavazuje své členy, aby dali ještě před sňatkem s druhou nekatolickou stranou příslib, že se budou vyhýbat nebezpečí ztráty své katolické víry a že všechny děti budou pokřtěny a vychovávány v katolické víře (srov. CIC kán. 1125). Takový závazek je člen Katolické církve povinen dát i tehdy, pokud přistoupí ke sňatku s katolickým dispenszem v evangelickém chrámu. Pokud váš syn chce křtít své dítě v evangelickém chrámu, znamená to, že takový příslib nedal nebo dal, a porušuje ho. A nedodržet slovo a dávat dítě pokřtít ne u katolíků, je velmi nesprávné (srov. CIC kán. 1366). Ještě hůř si lze představit situaci, kdy dítě dá pokřtít v evangelickém chrámu, ale vychovávat by ho chtěl podle katolické víry.

Katolická církev nikomu nebere právo ani svobodu přihlásit se k jiné křesťanské církvi nebo ke křesťanskému náboženskému společenství. Ale všichni za svá rozhodnutí musíme přijmout zodpovědnost a nést důsledky. Proto chceme poprosit každého, kdo se rozhodne žít a praktikovat jinou víru, než jakou hlásá Katolická církev, aby s pochopením přijal i určitá omezení, která má právo určit Katolická církev. Proto, je-li pravda, že váš syn nežije v platném manželství před Katolickou církví, může sice navštěvovat katolické bohoslužby, ale nemůže přistupovat ke svatému přijímání a vztahují se na něj i jiná omezení uvedená v zákonech Katolické církve.

(podle KN)

Všichni toužíme dosáhnout spásy

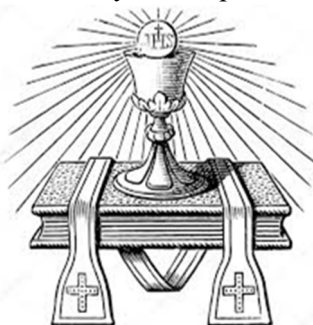
Člověk je od prvopočátku svých dějin bohem povoláný, aby měl účast na Božím nadpřirozeném životu. Věčný život je nezaslouženým darem bez jakéhokoliv nároku ze strany stvořené bytosti. Důležité je rozlišovat jádro a obal Církve.

Při rozhovoru se známými jsem byla svědkem různých interpretací dosažení spásy u člověka. Vyslechla jsem si, že spása mimo Katolickou církev není možná. Jaká je pravda?

Ida

Odpověď na tuto otázku je vícevrstevná. Nejhlubší vrstva se týká uchopení slova „církev“. Dnes nás při tomto slově napadne papež, biskup, Vatikán, kněží, bohatství a skandály. Jenže původní význam slova *ecclesia* je lid shromážděný k oslavě Pána. Lid se může shromáždít na náměstí, aby protestoval, případně v divadle, aby se bavil, nebo v kostele, aby Bohu děkoval. Přitom jde o svolávání shromáždění, povolání z Boží strany, ne organizování zdola. Každou neděli jsme *ecclesia* - lid shromážděný k oslavě Páně. Už proroci ve Starém zákoně povzbuzovali věřící Izraelity: vy jste Boží lid. Tedy ne lid otrocký, jako v Egyptě, ale lid svobodný a vyvolený. Boží moudrost, slova Zákona byla svěřena Božím lidu jako celku, ne jednotlivci (pokud jednotlivci, tak jen proto, že stál v čele Božího lidu.) Ne jen jedinec, ale celý lid byl osvobozen z egyptského otroctví. tak to znamená, že vztah víry nás vede k vytváření společenství a k účasti na jeho liturgické činnosti. Do nebe nepřijde nikdo sám jako individualista, ale jako člen milovaného Božího lidu. Proto se nemodlíme Otče můj, ale Otče náš.

Druhá vrstva poznání se týká rozlišování. Na jádru ořechu si pochutnáme, přičemž skořápku, obal zahodíme. Jádro Církve tvoří Bůh, Kristus, Panna Maria, svatí. Obalem jsme my všichni, dokud jsme na zemi. Ti, kdo řeknou: Kristus ano, Církev ne - o čem mluví? O jádru či o skořápce? V této oblasti mnohdy existuje zamlžování a nekomplexní vyjadřování. Využívají jej média

a ti, kteří se soustředují více na formu než na obsah. Být přesvědčen, že mimo Církev není spásy, znamená, že bez jednoty s jádrem, bez osobní víry není pro člověka věčné štěstí. Pro Boha je důležité svobodné rozhodnutí člověka. Je však třeba jasně zdůraznit, že mluvíme o jádru a ne obalu. Této tematice věnoval emeritní papež Benedikt XVI. mnoho článků a knih, ve kterých jasně rozlišoval naše církevní úřady, administrativu, instituce, mnohdy nedokonalé, od podstaty Církve - trojjediného Boha. Každý však ví, že žádný chutný ořech nevyroste a nedozraje bez obalu, skořápky, která ho chrání. Je-li víra živá a hluboká, vede ke společenství a náboženské praxi modlitby, Písma svatého, svátostí. Ti, kteří říkají, že nikoho nezabili, neokradli, tedy musí přijít do nebe, pouze ospravedlňují své pohodlí a povrchnost. V duši cítí, že maskují svou lenost. Církev je vnějším viditelným znamením spásy, tedy cestou jistou. Vedle ní je mnoho cest i pochybných.

(podle KN)

Duše Kristova

V našich farnostech se vždy po sv. přijímání modlíme modlitbu „Duše Kristova“. Byl vznesen dotaz, zda by bylo možné tuto modlitbu více přiblížit, proto na stránkách Zpravodaje se o to pomocí výpisků ze stejnojmenné knihy pokusíme.

Krvi Kristova...

Třetí prosba, jak jsme dříve naznačili, staví modlícího se člověka před scénu ukřižování. Kontemplujíc kříž, nelze nevidět prolitou krev. Na rozdíl od některých ikonografických interpretací, na kterých je Kristus znázorněn s malými, prakticky „suchými“ ranami a s elegantním, dokonalým tělem, víme, jakému barbarství byli vystaveni odsouzení k bičování a ukřižování. Jedná se o hrůzostrašný obraz, ve kterém se před očima kolemstojících diváků tělo odsouzeného jeví jako uzlík ran, zranění

a vnitřních krvácení. Po pravdě řečeno, evangelisté popisují tyto události s mimořádnou střídmostí, zatímco jiné novozákonní spisy Ježíšově krvi věnují zvláštní pozornost. Tito poslední neváhají mluvit o krvavém rozměru kříže, ale

ani se podrobně nepozastávají při fyziologických jevech. Zaměřují se spíše na teologický rozměr krve vylité na kříži: (Řím 3, 25; Ef 1, 7; Žid 9,12-14; 1 Pt 1,18-19).

Ve Starém zákoně se vylitím krve realizoval akt smlouvy, protože zpečetila mezi smluvními partnery životodárnou jednotu: krev se totiž chápala jako místo života. Ona vyjadřovala symbolickou hodnotu neodvolatelného pouta solidarnosti a vzájemné účasti. Ti, kteří si navzájem vyměnili krev, zůstávali navždy spojeni nezničitelným poutem.

Krev má ústřední místo při uzavření smlouvy. Sám Ježíš, když svým učedníkům nabídne víno, poskytne jim tento přesný interpretační klíč: „Toto je moje krev nové smlouvy“ (Mk 14,24; srov. Mt 26,28; Lk 22, 20; 1 Kor 11, 25) U Lukáše a Pavla je smlouva definována jako nová. Na základě tohoto posledního Ježíšova tvrzení lze vidět jednoznačné pouto svátostného charakteru, které on vytváří mezi nabídnutým vínem svým učedníkům a krví vylitou na kříži. Když v modlitbě *Duše Kristova* mluvíme o krvi, jde o krev vylitou na kříži, i krev při eucharistickém slavení.“

...opoj mě (napoj mě).

V české mutaci této modlitby máme slova „napoj mě“, ale v originále je „opoj mě“.

To, co udivuje, je následující výraz: opoj mě. Jak může vést k opojení to, co bylo vylito násilím? Není to tak trochu morbidní požadavek? Mohly by nám přijít na mysl hrozná obrazy božstev Inků a Aztéků; ty (takové bylo přesvědčení) se měly nasytit ještě teplou krví lidských obětí, kterou jim kněží spolu s vytrženým srdcem obětovali, aby tak utišili jejich hněv.

Opojit se krví: abychom se mohli ztotožnit s touto prosbou, všimněme si alespoň jednoho biblického tvrzení. V Listu Kolosanům najdeme text: „Oblečte si vnitřnosti“ (srov. Kol 3, 12). Doslovné znění je na první pohled hrozná. Jak si lze obléci vnitřnosti? Následující slovo něžnost [český překlad je „hluboké milosrdenství“; pozn. překl.] nám pomáhá pochopit jeho význam: jde o postoje něžnosti a lásky. V případě tohoto tvrzení z Listu Kolosanům jde o semitské vyjádření, které má metaforický význam: tedy toto slovo, toto přirovnání nemá hrůzostrašný smysl, ale jeho význam je povzbudit křesťany stát se milosrdnými.

Vrátíme-li se k našemu zvolání: „Krví Kristova, opoj mě,“ vnímáme a tušíme, že základem takové prosby je výsostně symbolicko-svátostná, ba dokonce mystická motivace. Krev, o které se mluví, totiž naznačuje tři odlišné momenty: Ježíšovu Poslední večeři, ukřižování a eucharistické slavení. Ony jsou navzájem tajemně propojeny jedinou, nekonečnou Kristovou láskou, kterou nám daroval prostřednictvím své smrti. Právě touto láskou se chce věřící opojit!

Opojení je součástí prožívání lásky. Projevy lásky lze přirovnat k účinkům vína: jedná se o příjemné a snadné omámení smyslů. Vraťme se k naší modlitbě: věřící, který prosí, aby se mohl opojit Kristovou krví, ví, že vstupuje do zkušenosti lásky. Tváří v tvář kříži, když už překonal pravděpodobný odpor vůči vylité krvi, které způsobilo násilí lidí, pronikající pohled víry dokáže vidět nejzřetelnější projev Kristovy lásky: „Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele“ (Jan 15, 13) Tento údiv lze zažít i při Eucharistii, před kterou věřící člověk dokáže vidět a vnímat tutéž lásku vylitou na všechny lidi. Modlíci se člověk si je vědom, že když přijímá Kristovo tělo a Kristovu krev, jeho srdce je proniknuto a nasáklé láskou. Eucharistické svaté přijímání může poskytnout v duchovní rovině stejné příjemné teplo, které lze zažít při sklence dobrého vína s přáteli. Je to jednoduché, ale současně i vznešené.

Můžeme uvést svědectví z nedávných dob o lásce ke Kristově krvi, kterou nám zanechal mučedník arcibiskup Oscar Romero (1917-1980). Vyjádřil úmysl obětovat svůj život za salvadorský lid a prolít za něj i vlastní krev, bude-li to zapotřebí:

„Pokud by se měly hrozby uskutečnit, už nyní obětuji Bohu svou krev za vykoupení a zmrtvýchvstání Salvadoru. Mučednictví je milostí Boha, kterou si, věřím, nezasloužím. Pokud Bůh přijme oběť mého života, aby moje krev byla semenem svobody, bude to znamení, že se naděje velmi rychle stane skutečností.“

Tak se také stalo. Jeho vrahové vstoupili do chrámu a zavraždili ho právě ve chvíli, kdy slavil Eucharistii: jeho krev se skutečně smísila s Ježíšovou krví. Být opojen Ježíšovou krví tedy znamená nejen zažít silnou emocionální zkušenost, ale stává se i rozhodnutím žít Ježíšovo sebedarování, nevylučujíc možnost samotného mučednictví.

(pokračování příště)

Zadáno pro ženy

Když uvažuješ nad nejdůležitějším cílem, který jako matka máš...

Svatá Anna, matka Panny Marie

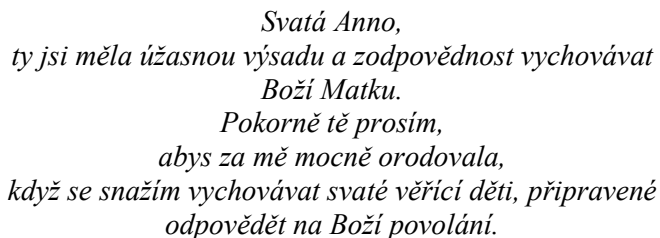
Tradice říká, že Anna a Jáchym byli rodiče Boží Matky. Svatá Anna je patronkou jezdkyň na koni, truhlářů a starožitníků a společně s Jáchymem je patronkou manželských párů. Její svátek slavíme 26. července.

Jako katolíci věříme, že Panna Maria byla počata bez hříchu a vyvolena jako svatá ještě před narozením. To znamená, že její matka, svatá Anna, měla zodpovědnost a čest nosit pod srdcem dítě bez hříchu, svatou dceru, která - když nadejde čas - porodí a vychová Spasitele světa.

Svatá Anna nám připomíná, že jako matkám nám byla svěřena obrovská zodpovědnost a čest. Ne, nevychováváme Boží Matku jako ona, ale nemáme ani ponětí, jakým způsobem chce jednou Bůh použít naše děti ke své slávě. Možná nám byla svěřena výchova budoucích misionářů, kněží, řeholních sester, učitelů víry či mučedníků. Nevíme přesně, čím se naše děti mají stát, ale víme, že naším úkolem je zachovat je ve svatosti a víře a být jim vzorem křesťanské lásky.

Je to náročný úkol a svatá Anna by za nás při jejím plnění určitě ráda orodovala.

*Maria řekla: „Hle, jsem služebnice Páně; staň se mi podle tvého slova.“
Lk 1,38*

*Svatá Anno,
ty jsi měla úžasnou výsadu a zodpovědnost vychovávat
Boží Matku.
Pokorně tě prosím,
abys za mě mocně orodovala,
když se snažím vychovávat svaté věřící děti, připravené
odpovědět na Boží povolání.*

Dar lásky pro rodiče

32. kapitola *Láska žehná*

*Kéž tě Hospodin požehná a ochrání tě, rozjasní nad tebou svou tvář
a bude ti milostiv.
(Num 6,24-25)*

Mezi nejkrásnější privilegia rodičů patří možnost znát a milovat jiného člověka, od jeho početí. Pozorovat, jak objevuje svět. Vidět na vlastní oči, jak ze dne na den a rok od roku roste a dozrává ve vztazích.

Radovat se při pohledu na to, kým se postupně stává.

Ale aby z dětí byli lidé podle Božího záměru, je třeba, aby jim rodiče poskytovali vodítko. Neznamená to, že s nimi mají manipulovat nebo do něčeho nutit. Stačí cílevědomě zalévat semínka, co do nich vložil Bůh, čili dávat své *požehnání*.

Co je požehnání?

Vzmeš si na pomoc jedno přirovnání. Žádný rodič si nepřeje, aby jeho dítě bylo v dospělosti nešťastné. Láska netouží po ničem jiném, než aby byly její děti zdravé, šťastné a aby žily v Boží přízni. Požehnání je Bohem daný prostředek, díky kterému se naše láskyplné touhy týkající se života dětí mohou v budoucnu proměňovat v realitu.

Žehnat někomu znamená „přát mu dobro“. Děje se to tehdy, když rodič na základě Bohem svěřené autority, slovně utvrdí své děti v tom, čím jsou, a zároveň je podpoří a inspiruje, aby byly v budoucnosti úspěšné.

V požehnání se silná slova a přání spojují s modlitbami a dobrořečením. Bůh

nařídil Mojžíšovi, aby kněze naučil žehnat izraelské syny takto: „Hospodin tě požehná a ochrání tě, Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a bude ti milostiv, Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem. Tak vloží mé jméno na Izraelce a já jim požehnám.“ (Nm 6, 24 - 27).

Bůh, náš nebeský Otec, nám dal vzor v žehnání svého lidu; verbálně potvrdil, že ho přijímá a podporuje, živě vylíčil jeho očekávanou budoucnost a dal mu k dispozici sebe sama a své prostředky, aby se jeho slova stala skutečností.

Bible obsahuje spoustu krásných žehnajících výroků. Na počátku Bůh „požehnal“ prvního muže a první ženu úkolem plodit a množit se (srov. Gn 1, 28). Požehnal Abrahama, Izáka a Jákoba, kteří pak žehnali své děti. Jákob každého ze svých dvanácti synů „požehnal zvláštním požehnáním“ (Gn 49,28). V Písmu se často vzpomíná, jak lidé kladli na děti ruce, nebo je s láskou brali do náruče, aby je požehnali (srov. Gn 48,14; Lk 2, 28; Mk 10,16).

Prostřednictvím požehnání Bůh neustále inspiroval svůj lid k plnohodnotnému životu ve víře a službě, ale také v naději, pokoji a úctě. Jeho požehnání je hnalo vpřed, obnovovalo důvěru a připravovalo půdu pod nohama. Nasměrovalo je na cestu duchovního růstu.

Když byl Ježíš pokřtěn, z nebes zazněl hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení“ (Mk 1,11). Bůh Otec veřejně potvrdil a požehnal svého Syna, a vzápětí k Ježíšovu budoucímu úspěchu přispěl sesláním Ducha Svatého, kterým jej naplnil (srov. Lk 3, 22), tento silný zážitek připravil Ježíše, aby během své pozemské služby dokonale plnil vůli svého nebeského Otce.

Mnoho dětí i dospělých touží po slovech lásky a uznání od svých rodičů, ale slyší je jen málokdy, respektive je neslyší vůbec. Jednoduchým vyjádřením: „Ty jsi můj syn (dcera) a velmi tě miluji, mám z tebe radost, doufám a prosím Boha, aby ti v životě dával to nejlepší“, jim můžete navždy změnit život. Vytvořit ideální prostor, aby jednou rozprostřeli křídla a vzlétli.

Součástí požehnání může být také vyzvednutí schopností nebo pozitivních vlastností dítěte. Můžete například říci:

„Vidím, že z tebe bude skvělý/á...“

„Díky těmto silným stránkám a schopnostem bys mohl/mohla...“

„Žasnu nad tvým nadáním a citem pro...“

Slova požehnání doplňte vlastní investicí; modlitbou, povzbuzením nebo tím, že své dítě seznámíte s odborníky v oblasti, o kterou se zajímá. Poskytněte

dětem příležitosti a věci, díky kterým mohou snáze uspět. Neznamená to, že jim máte určit, na jakou školu mají jít a jaké zaměstnání si mají vybrat. Bůh je skrze tyto věci ve správném čase provede. Ale vaše trvalá podpora bude pro ně jako vítr do plachet, když se budou na moři života rozhodovat, kudy jít.

Vaše požehnání může dětem pomoci pochopit, jaké je jejich jedinečné místo v rámci jejich generace v Božím plánu a v jeho díle na Zemi. Může jim připomenout velkolepější důvody, proč je Bůh obdařil tím, kterým talentem a obklopil konkrétními příležitostmi. „Vždyť jsme jeho dílo, stvořeni v Kristu Ježíši k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh již předem připravil“ (Ef 2, 10).

Když vaše požehnání pronikne do jejich srdcí, mohou pokračovat, aniž by hledali ujistění na nesprávných místech. Přestanou žít v nejistotě a začnou žít sebedovědomě, beze strachu a pochybování o sobě samých.

Když nás Bůh žehná, předpovídá nám svou přízeň a vede nás k životu v plnosti. Nemusíte se proto bát vyřknout slova požehnání nad svými dětmi. Nezapomeňte jim předat vizi, která je podnítí k tomu, aby si uvědomily, jaké úžasné věci může Bůh skrze ně dosáhnout, jaký život mají na dosah, v čem by mohly zažít změnu a jakým požehnáním mohou být pro tento svět.

Napište zvláštní požehnání pro každé své dítě.

Vložte do něj i to, co je pro ně specifické a v čem byste je chtěli povzbudit, aby s Boží pomocí a pod jeho vedením postupovaly. Potom jim v kruhu rodiny slova požehnání nahlas řekněte nebo přečtete.

Když dnešní úkol splníte, odpovězte si na tyto otázky:

- ? Jak děti na vaše požehnání zareagovaly?
- ? Čeho byste si na svých dětech měli více všítmat a vyzdvihovat, aby lépe pochopily svou hodnotu a poslání?

*Přiveď je ke mně, abych jim požehnal.
(Gen 48,9)*

Pár slov pro mladé

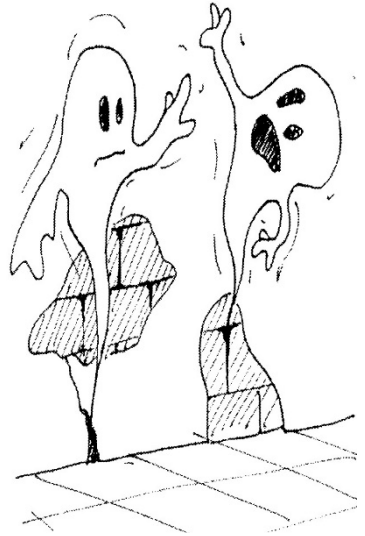
7. Rozhovor s duchy?

Tento článek začínám psát kolem jedenácté hodiny v noci. Kdo ví, že ještě pracuji? Kamarád Jura, anděl strážný, Pán, Panna Maria, svatí, kteří mi fandí...

Ale jsou zde i démoni, zlí duchové, kteří jistě nespí a číhají, jak mě podrazit. Jdu psát o duchích... Není to nebezpečné?

Noc má svou moc

Podle tvrzení některých lidí o půlnoci nastává čas duchů. Něco na chodbě bouchlo. Mám se bát? Ne. Proč? Vždyť když je s námi Pán, kdo je proti nám? Ani příšery ze seriálu Akta X, ani příběhy z Poltgeraistu,... Pán je v mém srdci. On je moje ochrana. On je můj Pastýř, nic mi nechybí!

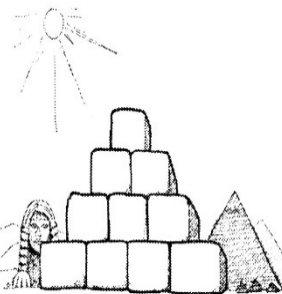

Zježené vlasy

V legendách, a starověkých kronikách se uvádějí tajemné události, které jsou svázány se zkušeností s duchy zemřelých. Zde jsou některé:

U Maratonu se v roce 490 před narozením Krista odehrála velká bitva. Obyvatelé tvrdili, že v nocích po boji bylo slyšet bojový křik vojáků, hřmot zbraní a vzdychání raněných.

Jeden krutý římský panovník dal v roce 222 stít senátory. Jejich duchové přicházeli dva roky do senátu, a ke všeobecnému zděšení zasedali na „svých“ místech.

V Egyptě se mučednice **Potamiana** (2. století n. 1.) ukazovala pohanům i po své smrti a vyzývala je ke křesťanské víře. Mnozí poslechli její výzvu a stali se mučedníky.

O několik století blíže

Emmanuel Swedenborg (1688-1772) míval vidění a rozhovory s duchy. Na základě těchto „kontaktů“ psal o nebi i o pekle. Podle něj neviditelný svět je pokračováním světa viditelného.

Mystička Štefánie Horáková měla vizi, ve které jí svatá Magdaléna Žofie Barátová (1779-1865) řekla: „Mohla bys slyšet jen můj hlas, mohla bych přicházet k tobě ve snu. Mohla bych se ti ukázat jako malé dítě, jako mladá dívka nebo stařenka. Nám je všechno z vůle Pána Boha možné. Ani čas, ani prostor pro nás neexistují.“

Vyvolávači duchů

Vyvolávači duchů tvrdí, že epocha novověkého spiritismu začala působením sester Foxových. Stalo se to roku 1848. Jednou slyšely jakési tajemné kroky a hlasy... Po čase navázaly kontakt s původcem zvuků – duchem. Zjistily, že je to duch dávno zavražděného služebníka na jejich panství...

Nebezpečná hra

Móda setkat se s duchy se velmi rychle rozšířila po celé Americe a Evropě. V roce 1925 se konal Mezinárodní kongres spiritistů. Brzy vznikl nový filozofický systém nazývaný **Spiritismus**.

Je to opravdu v módě?

Je! Vyvolávání duchů je v současnosti velmi moderní. Mnozí lidé se účastní různých „seans“ a dělají prazvláštní experimenty. Neváhají se nabídnout jako médium, které je

k dispozici tajemným silám. Odborníci poukazují na riziko, že se v nich odehraje „míchání psychiky“ s trvalými následky.

Spolupráce se světem duchů

Možná si v duchu kladete otázku: Jak toto téma souvisí s vírou v Pána Boha? Pravda je taková, že někteří lidé nevěří, nedůvěřují Bohu, a hledají svou úspěšnou budoucnost ve spolupráci se „záhrobím“. Se světem duchů. Jaká je skutečná pravda? Je to možné? Existuje vůbec něco takového?

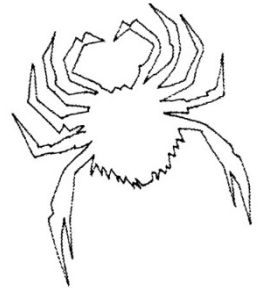
Hledejme stopy

Písmo svaté mluví o tom, jak král Saul vyvolal (za pomoci ženy) ducha mrtvého proroka Samuela. Ptal se ho, jak dopadne bitva s Filišťany. To však neměl dělat, neboť Pán vyvolávání duchů mrtvých lidí přísně zakázal. Saul porušil Pánův příkaz, a proto byl za to přísně potrestán. Zemřel v nastávajícím boji.

Co nám škodí, je zakázáno

Bůh ví, že vyvolávání duchů nám neprospěje. **A proto to zakázal.** On je Pán, vládce nad vším, do všeho „vidí“ a ví, co nám prospívá, a co ne.

Víte, jaký hlas je pro nás důležitý? Je to hlas Ducha Svatého. Buďme na něj citliví a vše potřebné se dozvíme. **Naučme se ho poslouchat a skončíme v nebi.**

Proměnění Pána na hoře Tábor

Je to biblický příklad zjevení mrtvých. Vedle živého Pána se objevil Eliáš a Mojžíš. Mluvili mezi sebou a apoštolové je viděli... Jak to, že Eliáš a Mojžíš měli svou podobu, přestože byli už několik staletí mrtví? **Pán** jim dovolil zjevit se.

Podobně podobenství o boháči a Lazarovi pouští komunikaci mezi **světem mrtvých živých.** (srov. Lk 16, 19-31)

Kontakt je opravdu možný, ale!

Učitelé duchovního života tvrdí, že kontakt s duchy je opravdu možný. S dobrými duchy je to běžné a dovolené. Často prosíme anděly, archanděly, cheruby, serafíny, „Trůny“, „Panstva“ a jiné svaté, aby nám pomohli. A oni využívají svou lásku, sílu, moudrost pro naše dobro.

Kontakt s jiným světem je tedy opravdu možný. A to i s mrtvými předky. Ale! Je zde jasná podmínka: „Pokud to Pán dovolí...“ Jim, i nám.

Vážné upozornění!

Upozorňuji však všechny, že mimořádné **setkání s jiným světem je pro nás velmi nebezpečné.**

Lidé nejsou připravení na takovou zkušenost. Mnozí svätci, po intenzivním setkání s nadpřirozeným světem duchů, velmi vážně onemocněli a hrozila jim smrt.

Nejsme na to „stavění“

Známý je případ **Jana Boska** a jeho přítele Comolla. Tito dva přátelé si dali slib, že ten, který první zemře, oznámí tomu druhému, jestli je v nebi.

Comollo zemřel a jedné noci dal vědět Janovi, že je spasen. Tento zážitek byl však tak hrůzostrašný, že Jan na několik měsíců onemocněl.

Lidská přirozenost v tomto světě nesnese mimořádné spojení s jiným světem.
Česky řečeno: „Nejsme na to stavěni“.

Historická zkušenost

Názor na spiritismus vyslovil již **papež Alexandr IV.**, který jej v roce 1258 odsoudil. **Svatý Tomáš Akvinský** ve svém velkém teologickém díle připouští, že mrtví se mohou zjevit živým, pokud to Bůh dovolí.

Druhý Vatikánský koncil připomíná, že s mrtvými může být kontakt jen modlitební, a to za účelem výměny vzájemných duchovních dober.

Je jedna hodina po půlnoci

Blíží se jedna hodina po půlnoci. S psaním pomalu končím. Nic mimořádného se nestalo. Nikdo mě nevystrašil, nikdo se mi nezjevil.

Přemýšlím, jestli jsem v tématu všechno podstatné vystihl. Popravdě řečeno, nevím. Svět nadpřirozena je pro nás, pozemšťany, pořádně zastřený. Pronikne k nám z něho jen to, co dobrý Bůh dovolí.

Jednou tam proniknu

Vím, že jednou tam proniknu. Vím i to, že budu fascinován tím, co se mi při smrti otevře. **Budou to úžasné nové světy, noví lidé, nové bytosti...**

Zdá se mi, že svět, ve kterém teď žiji, je jen jedno „oddělení“ fantastického života. Tak maličké a velmi omezené. Je to jako můj malý pokoj, ve kterém žiji. A svět je přítom tak velký.

Opravdový život teprve přijde a já až překvapením hvízdnu, jak je krásný. A těším se, že se tam setkám

i s vámi. A i s těmi dobrými duchy, o kterých nyní mluvíme tajemně a tak trochu se strachem.

Co takhle to zkusit?

Pustit si dobrou hudbu, a zkusit zjistit, jací duchové vládou ve tvém okolí. Jak na to? Jednoduše.

1. Zamysli se, zda je ve tvém prostředí duch oběti, porozumění, solidarity, úcty k Bohu... Nebo je tam duch násilí, nečistoty, chamtivosti? Jde o velmi vážné objevy, které jsou řádně maskované... Objevit je můžeš jen po důkladném ztišení a zamýšlení nad životem. Přeji ti při tom „objevného ducha“.

2. Pak si zapal svíci, ztiš se a pomodli se (sám, s přáteli nebo s rodinou) **křížovou cestu** na téma: „**Utrpení v našem okolí.**“ Jistě tam najdeš spoustu událostí, které se podobají utrpení Pána Ježíše Krista. A je možné, že se setkáš s duchem Pána Ježíše.

3. Prozradím ti jedno pravidlo pro zjištění ducha, který může působit ve vašem okolí. Tajemství je na světě: „**Je-li tam čistá láska, ochrana života, je to dobré.**“ Jsi v oáze, kde působí Boží Duch. Neboj se odhodit bariéry, bloky, které jsou na stráží tvého nitra a směle ho pusť dovnitř. Je to tvůj přítel. **Je v něm Pán a chce pro tebe dobro.**“

4. Potkáš-li člověka, který je v okultismu ponořen až „po uši“, věz, že jde o toto: **Pod okultismem** se rozumí „tajemná činnost“ v kontaktu s nadpřirozenými věcmi. „Okultní“ znamená tajemný, skrytý, tajný. Ve spiritismu zase jde o snahu navázat kontakt s dušemi zemřelých lidí.

Nepokoušejte osud!

Mladí lidé na lyžařském výcviku si po večerech krátili čas tak, jak uměli. Zde kdosi vyslovil bláznivou myšlenku:

„Pojďme vyvolávat duchy!“

„Neblázni,“ okřikl ho další.

Slovo dalo slovo..., ti, co nesouhlasili, odešli a odvážlivci zůstali. Zhasli světlo,

zapálili svíčku a nastalo děsivé ticho. Cítili, že dělají něco, co nemají, ale nerozvážnost je hnala dopředu. Nikdo se ani nepohnul...

Uši napnuté, víčka přivřená, ruce natažené... A vtom to přišlo. Úder jako z děla. Dívky s hrůzou vykřikly, někteří vyběhli na chodbu. Přiběhli i ostatní spolužáci a učitelé.

„Co je, co se dělá? Co se stalo? „

„Nevíme, ale cosi strašně bouchlo!“

Přítomní začali prohlížet pokoj, když v tom nastal opět rachot. Všichni se strhli a podívali tím směrem... Tajemství bylo odhaleno. Silný vítr třískal okenicí o zeď.

Dodržovat zákony

I zvědavost může člověka přivést do nebezpečných situací.

Člověk nemá dělat to, na co není Bohem připravený.

Věděli jste?

Nemoci způsobené štípnutím komára ročně zabijí přes 700 tisíc lidí. Komáři jsou tak největším zabijákem populace. Počet jejich obětí daleko převyšuje počet obětí všech válečných konfliktů v historii.

(podle KN)

Co jsme prožili

Žehnání aut v Olší

V neděli 28. srpna se před kostelem sv. Jiří v Olší konalo již každoroční žehnání aut. Každý, kdo chtěl požehnat svoje vozidlo, přijel ve dvě hodiny odpoledne před kostel, kde se nejprve uskutečnila krátká pobožnost. Po ní si každý majitel stoupl ke svému automobilu, pan farář mu jej požehnal a předal mu novou nálepku sv. Kryštofa.

Poté jsme se spanilou jízdou přesunuli na faru do Dolních Louček na posezení pod pergolou. O přípravu jídel z berana, ostatního pohoštění a obsluhu se opět postarala naše olešská farnost. Proto všem, kteří se na ní podíleli, patří velké poděkování.

A. Bednářová

Knižní okénko

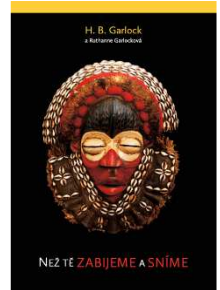
H. B. Garlock a Ruthanne Garlocková

Než tě zabijeme a sníme

V této autobiografické knize najdete příběh misionářské služby manželů Garlockových v Libérii. Napínavé vyprávění, ve kterém nechybí vysvobození od jisté smrti, zázračné uzdravení, vzkříšení z mrtvých ... a lidé, kteří vydávají své životy Ježíši Kristu.

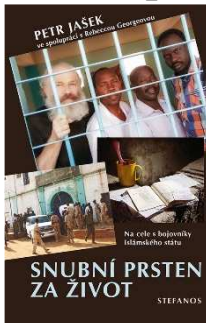
Vydalo nakladatelství Samuel

cena 218,- Kč

Petr Jašek, Rebecca Georgeová

Snubní prsten za život

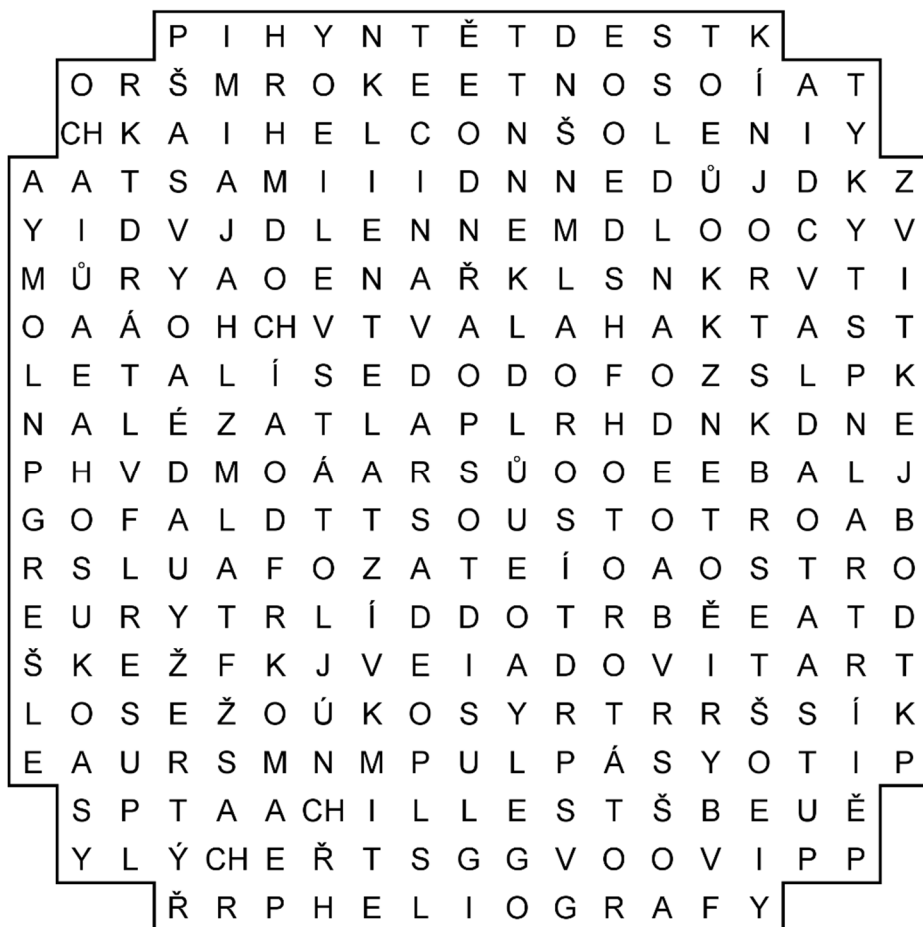
Na cele s bojovníky islámského státu

V prosinci 2015 byl na letišti v Chartúmu zadržen tajnou policií český občan Petr Jašek. Následujících čtrnáct měsíců byl vězněn súdánským režimem a v lednu 2019 ho tamní tribunál odsoudil na doživotí za „špionáž a velezradu“, třebaže jeho skutečným „zločinem“ byla prostá snaha pomoci africkým pronásledovaným křesťanům.

Vydalo nakladatelství Stefanos

cena 243,- Kč

V tajence najdete jméno patrona misíí.

adat; Achilles; amok; árieta; atol; bratrstvo; cvalda; dolů; dosed; drát; drobnohled; elida; fald; faul; glusid; grešle; hala; heliografy; hlaholice; hmat; hnojit; holinka; chlév; Iška; kafr; kleště; klientela; kmit; kohout; kras; Krul; kvíz; Labe; larva; lego; lomy; lůna; mast; mdlo; můry; nalézat; neon; nocleh; objektiv; obor; oddíl; odesílatel; okus; Orfeus; otevřenost; parodont; pásy; pihy; pito; pivo; polyfon; prcha; připsat; působíště; Radvanice; rank; rotátor; roup; rýpal; Sachr; sazka; sloh; sobo; sondy; sousto; stát; steh; strojník; střechýly; stup; styky; supl; šiml; šula; trativod; úkosy; vojsko; žertýř

DOBRODRUŽSTVÍ S JEŽÍŠEM

KDY se můžu modlit?

Modlit se můžeme kdykoli. Pán Ježíš chce být s námi pořád – i když se učíme, hrajeme si či běháme. Stačí si na něj vzpomenout v jakoukoli chvíli dne.

Dobré je začít i ukončit den s modlitbou a pomodlit se i během dne. Modlíme se také před jídlem a po jídle.

Kdy se modlíváš?

MOJE MODLITBA

Už mám modlitební koutek a teď objevuji dobrodružství modlitby.

KDE se můžu modlit?

Modlit se můžeme na různých místech. Ježíš je zvláště přítomen ve svatostánku v kostele. Je však s námi i doma, ve škole či na výletě.

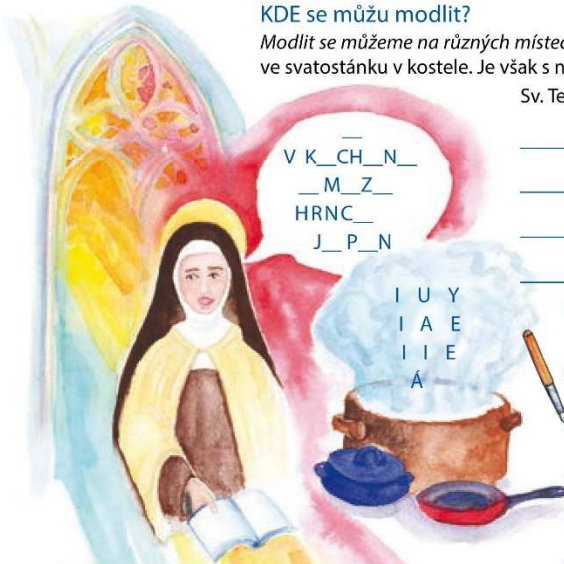
Sv. Terezie z Avily dokonce řekla:

—
V K _ CH _ N _
_ M _ Z _
HRNC _
J _ P _ N

I U Y
I A E
I I E
Á

Doplň samohlásky do textu.

Kde se nejčastěji modlíš?

JAK se mám modlit?

Máme-li dobrého přítele, chceme mu povyprávět všechno – každou drobnost, přání, zážitek, obavu. Ježíše toto všechno opravdu zajímá! Můžeme mu **děkovat** za všechny dary, **prosít**, je-li něco pro nás nebo jiné důležité, ale také prosit o odpuštění a říct **promiň**, pokud se nám něco nepodařilo ve vztahu k bližním nebo k němu. Boha můžeme také **chválit** za to, jak je dobrý, laskavý, mocný a milosrdný. Můžeme se modlit potichu i nahlas, dokonce zpívat a hrát na hudebních nástrojích.

Jak se nejraději modlíš? Máš nějaké oblíbené modlitby?

S KÝM se můžu modlit?

Modlit se můžeme sami nebo ve společenství rodiny, přátel nebo Církve. Obohacující je každodenní společná rodinná modlitba. Právě zde může posloužit i domácí modlitební koutek, kde se všichni spolu sejdem.

S kým se obvykle modlíš? Nebo se nejčastěji modlíš ve svém nitru?

RODINNÁ NÁSTĚNKA NA MODLITEBNÍ ÚMYSLY.

Potřebuješ:

Větší silnější karton, temperové barvy a štětec nebo pěkný ozdobný papír, lepicí pásku, provázek nebo stužku, kolíčky a kartičky z barevného papíru k zapisování úmyslů.

Postup:

Velký karton si podle své fantazie pomaluj nebo oblep ozdobným papírem, převáž provázek nebo stužkou – do řádků nebo různě, zezadu zpevní lepicí páskou. Připrav kolíčky a malé kartičky, pero nebo fixku. Úmysly v rodině pravidelně obměňujte podle toho, kdo co potřebuje. Můžete si tam připnout oblíbené svaté nebo patrony, kteří mají svátek v daném měsíci. Fotky členů rodiny nebo známých, kteří mají v ten měsíc narozeniny nebo svátek, vám připomenou, že za ně můžete děkovat a prosit, obětovat za ně mši svatou nebo se něčeho zřeknout na jejich úmysl.

Využití:

Kdo má nějaký úmysl na daný měsíc, napíše na kartičku a připne na nástěnku. Tak se všichni v rodině mohou modlit na tyto úmysly.

Co nás čeká, dá-li dobrý Bůh

Katecheze o mši svaté

V návaznosti na Biblické hodiny v minulých létech budou v tomto školním roce probíhat katecheze o mši svaté a to ve středu 5. a 19. října v Dolních Loučkách po mši svaté v Pastoračním centru.

Pouť v Moraveckých Pavlovicích

V sobotu 8. října v 16:00 hodin.

Hody v Olší

Hodová mše svatá v neděli 9. října v 8:00 hodin.

Setkání rodičů dětí prvokomunikantů

První setkání rodičů dětí, které by měly v tomto školním roce přistoupit k 1. svatému přijímání bude 16. října v 16:00 hod. v Pastoračním centru v Dolních Loučkách.

Farní vrabec

Přiletí jako v minulých létech 28. října v 9:00 hodin na farní dvůr v Dolních Loučkách.

Dušičková pobožnost na hřbitově

V úterý 1. listopadu po mši svaté ve Žďárci.

Ve středu 2. listopadu po mši svaté v Olší a Dolních Loučkách.

Změna vyhrazena

Něco na závěr...

Kněz opouští farnost, ve které byl šest let farářem. Poslední dny využívá k tomu, aby navštívil své farníky a rozloučil se s nimi. Na návštěvě u jedné staré paní upadl poněkud do rozpaků, protože mu tato dáma řekla: "Ten váš nástupce určitě nebude tak dobrý, jako jste byl vy."

Faráři rozpaky zrudnou tváře, nicméně se cítí polichocen. S dojetím v hlase se zeptá: "To myslíte vážně?"

"Ano, jsem si jistá," zdůrazňuje stará dáma. "Co já si pamatuji, je to už popáté, kdy se u nás mění farář. A úplně pokaždé byl ten nový horší než ten předešlý."

Farář se při hodině náboženství ptá dětí: "Kdo chce jít do nebe?"

Všechny děti zvednou ruku až na Pepička. "A ty Pepičku, opravdu nechceš jít do nebe?"

"Ale chci! Jenže maminka mi řekla, že jestli nepůjdu z náboženství hned domů, tak to schytám!"

Dva muži ztroskotají na pustém ostrově. První si začne zoufat: "To nezvládneme, umřeme tady!"

Druhý se pohodlně uvelebí pod palmou. První se zeptá: "Jak můžeš být tak klidný?"

"Bud' bez obav, vydělávám sto tisíc euro měsíčně."

První muž zvolá: "A k čemu ti tady budou tvoje peníze! Vždyť tu umřeme!"

"Vydělávám sto tisíc euro měsíčně a odvádím pravidelně desátek církvi. Náš farář nás najde!"

Dnešní kázání: "Ježíš kráčí po vodách."

Zítřejší kázání: "Hledáme Ježíše."

Farář mluví se svojí hospodyní: "Dnes ráno jsem kázal o bohatství a chudobě. Jasně jsem řekl, že bohatí musí vždycky pomáhat chudým."

"Povedlo se vám věřící přesvědčit?" ptá se hospodyně.

"Jenom ty chudé ..."

Církev je velmi znepokojena bezbožností Vánoc. Podle oficiálního průzkumu vyslovuje Boží jméno většina lidí jen ve chvíli, když se podívá na cenovku.